

XVI. évfolyam, 7. szám, 2013

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVI. évfolyam, 7. szám, 2013
2013. július 19.

Megjelenik havonta

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
TEJPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai hírek.....	9
Tejpiaci adatok.....	10
Magyarországi piaci információk.....	18
Nemzetközi piaci információk.....	21
A tejtermelés és a tejfelvásárlás alakulása néhány országban.....	27
A tejtermékek határidős jegyzései.....	34

ÖSSZEFOGLALÓ

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 92,60 forint/kg volt 2013 júniusában, az előző havihoz képest 1 százalékkal emelkedett. Olaszországban a nyerstej azonnali (spot) árának 14. hét óta tartó növekedése megállt, a 28. héten 1 százalékkal csökkent az ár a 27. hetihez viszonyítva. Magyarországon a nyerstej kiviteli árának 2012. június óta tartó növekedése tovább folytatódott. A nyerstej kiviteli ára 111,74 forint/kg volt júniusban, 4,5 százalékkal nőtt egy hónap alatt, és 21 százalékkal haladta meg a belpiaci árat.

Magyarországon a nyerstej felvásárlása 5 százalékkal volt kevesebb 2013 első félévében, mint az előző esztendő azonos időszakában. A teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele 11 százalékkal csökkent az év első hat hónapjában az előző évihez képest. A nyerstej termelői ára 2013 első félévében 92,26 forint/kg volt, 5 százalékkal volt magasabb, mint tavaly ugyanakkor. A nyerstej kiviteli ára 106,39 forint/kg volt, 18 százalékkal haladta meg az előző évit, és 15 százalékkal volt magasabb a belpiaci árnál. A 2,8 százalékos zsírtartalmú friss dobozos tej feldolgozói értékesítési ára 2 százalékkal növekedett, ugyanakkor a fogyasztói ára (áfa nélkül) 2 százalékkal csökkent. A trappista sajt feldolgozói értékesítési árának 8 százalékos növekedését követve a fogyasztói ár (áfa nélkül) 3 százalékkal emelkedett az első félévben.

Az Európai Bizottság júniusi előrejelzése szerint az Európai Unióban a tejhasznú tehénállomány 0,7 százalékkal 22,9 millió egyedre csökken 2013-ban, míg a tejhozam 0,6 százalékkal 6482 kg/tehénre nő, így a tejtermelés várhatóan nem változik egy év alatt, és 151,8 millió tonna körül alakulhat. Az EU-27-ben a tejfelvásárlás a 2012/2013. tejkvótaévben (április-március) 0,9 százalékkal csökkent, azonban a 2013/2014. tejkvótaévben várhatóan 1,5 százalékkal, a 2014/2015. tejkvótaévben 1 százalékkal nő. A Közösség sajtermelése előreláthatóan 0,4 százalékkal nő, míg a friss tejtermékeké 0,5 százalékkal, a vaj és vajzsír 0,6 százalékkal, a sovány tejpore 4,4 százalékkal, a teljes tejpore 8,2 százalékkal csökken az idén az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

TEJPIACI JELENTÉS

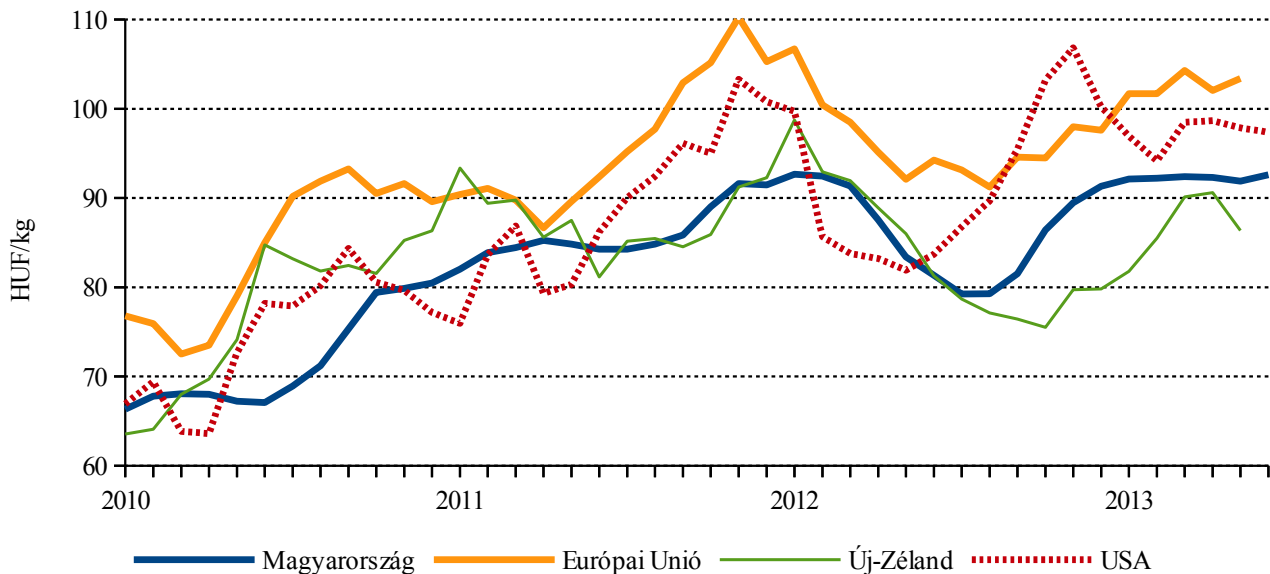
Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 92,60 forint/kg volt 2013 júniusában, az előző havihoz képest 1 százalékkal emelkedett. A fehérjetartalom 0,02 százalékponttal csökkent, a zsírtartalom 0,03 százalékponttal nőtt egy hónap alatt. A felvásárlás a májusinál 9 százalékkal, az egy évvel korábbi mennyiségnél 12 százalékkal volt kevesebb. A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 3 százalékkal csökkent, míg az USA-ban 1 százalékkal, az Európai Unióban 3 százalékkal nőtt májusban az áprilisihoz képest. Az USA-ban, júniusban a nyerstej ára nem változott egy hónap alatt.

Olaszországban a nyerstej azonnali (spot) árának 14. hét óta tartó növekedése megállt, a 28. héten 1 százalékkal csökkent az ár a 27. hetihez viszonyítva. Hollandiában a 28. héten a nyerstej azonnali (spot) ára 5 százalékkal volt alacsonyabb a 26. hetihez viszonyítva. Magyar-

országon a nyerstej kiviteli árának 2012. június óta tartó növekedése tovább folytatódott. A nyerstej kiviteli ára 111,74 forint/kg volt júniusban, 4,5 százalékkal nőtt egy hónap alatt, és 21 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 11 százalékkal, a feldolgozóké 23 százalékkal csökkent júniusban a májusihoz képest, így a nyerstej kivitele összességében 14 százalékkal maradt el a májustól.

Magyarországon a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tej feldolgozói értékesítési ára 1 százalékkal csökkent, a tejfölé stagnált, a tehéntúróé és a Trappista sajté egyaránt 2 százalékkal nőtt júniusban a májusihoz viszonyítva. A KSH adatai szerint a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 0,5 százalékkal csökkent, míg a Trappista tömbsajté 2 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban.

1. ábra: A nyerstej termelői árának alakulása a világon

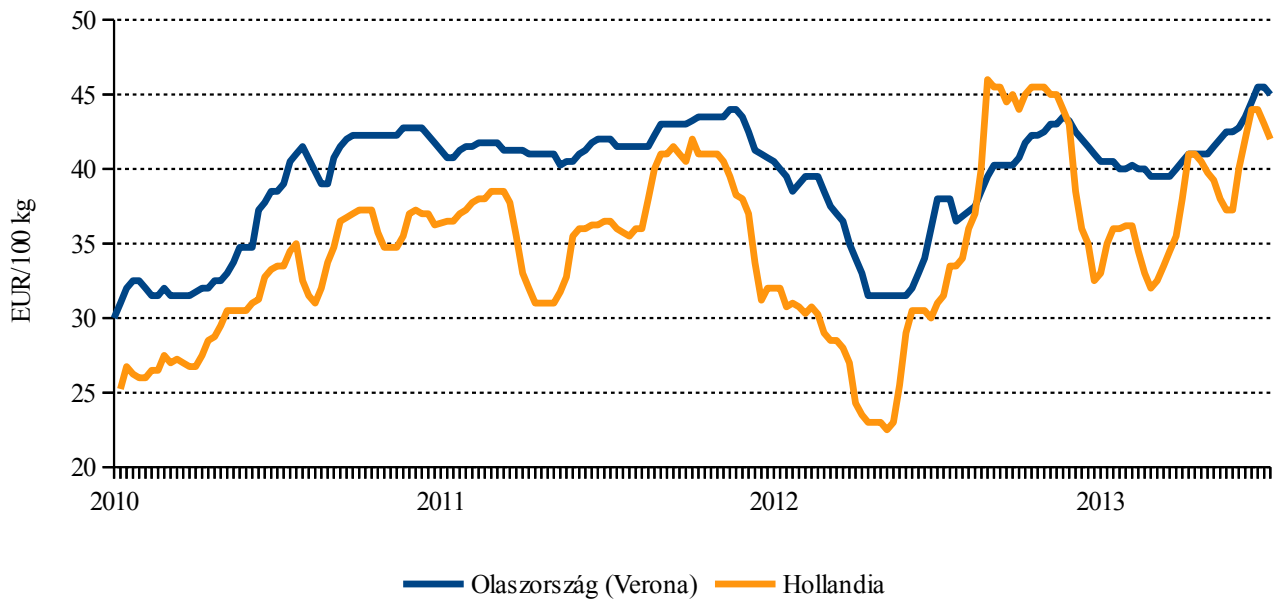

Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

Hollandiában a nyerstej azonnali (spot) ára áfa-val és szállítási költséggel 42 euró/100 kg volt a 28. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) ára július 15-én áfa és szállítási költség nélkül 45 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalékos zsírtartalmú nyerstejé 45 euró/100 kg, a fölözötté 30 euró/100 kg volt. Olaszországban,

Lodi városában a nyerstej azonnali (spot) ára július 15-én áfa és szállítási költség nélkül, 60 napos fizetési határidővel 45 euró/100 kg, a 3,6 százalékos zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 44,75 euró/100 kg, a Németországból származó nyerstejé 46,5 euró/100 kg, a fölözötté 30,25 euró/100 kg volt.

2. ábra: A nyerstej azonnali (spot) ára Nyugat-Európában

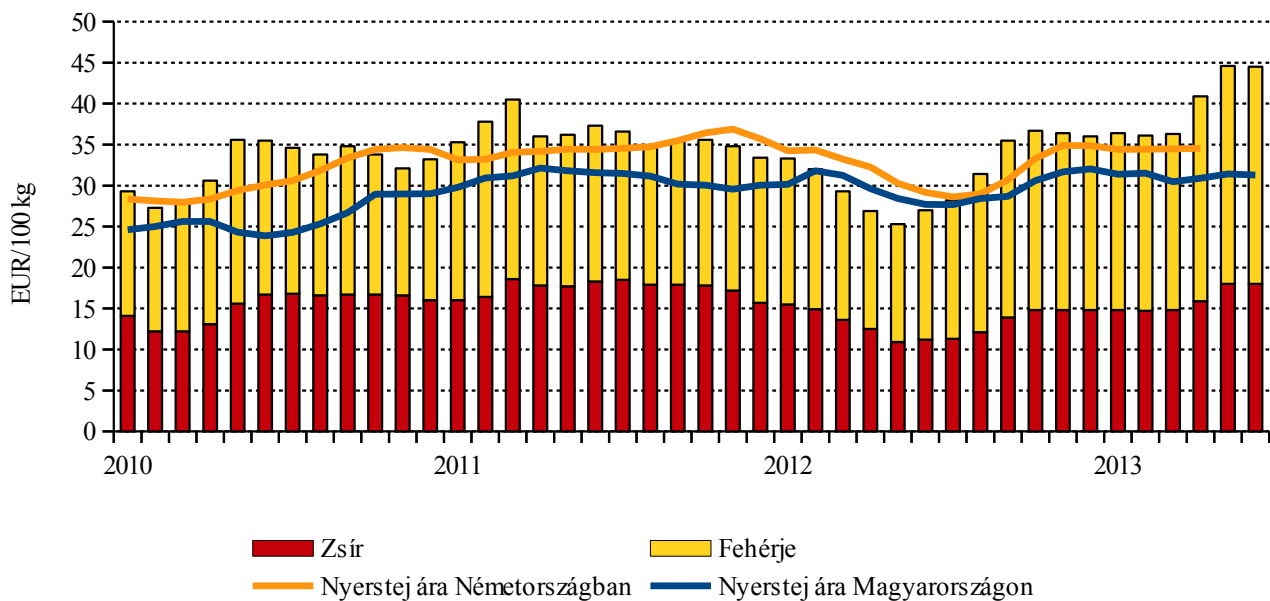

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a

hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpör jegyzései alapján határoznak meg. Júniusban a zsírérték és a fehérjeérték nem változott, így az alapanyagérték stagnált az előző havihoz képest.

3. ábra: A nyerstej alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon

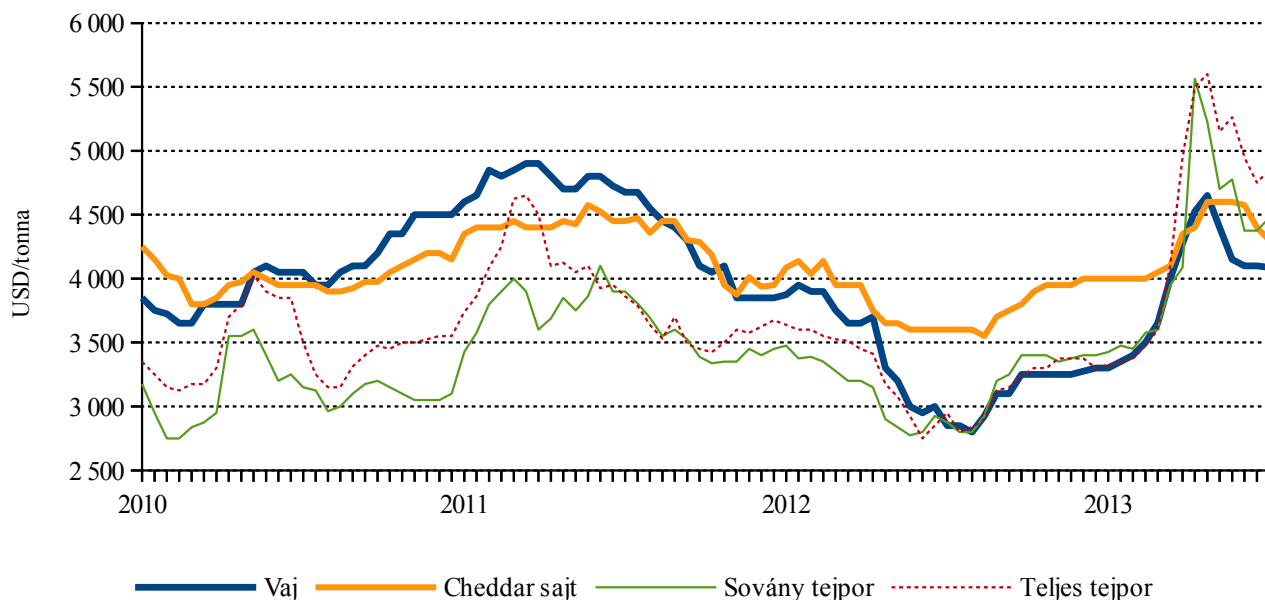

Forrás: ife, Európai Bizottság, AKI PÁIR

Óceániában a tejtermékek árának rekord szintű növekedése megállt. A 27. héten az ömlesztett vaj ára 12 százalékkal csökkent a 17. hetihez viszonyítva, a *Cheddar*

sajté 6,5 százalékkal maradt el a 21. hetitől, míg a sovány és a teljes tejpore egyaránt 2 százalékkal volt magasabb a 25. hetinél.

4. ábra: A tejtermékek világsi (Óceánia) értékesítési ára

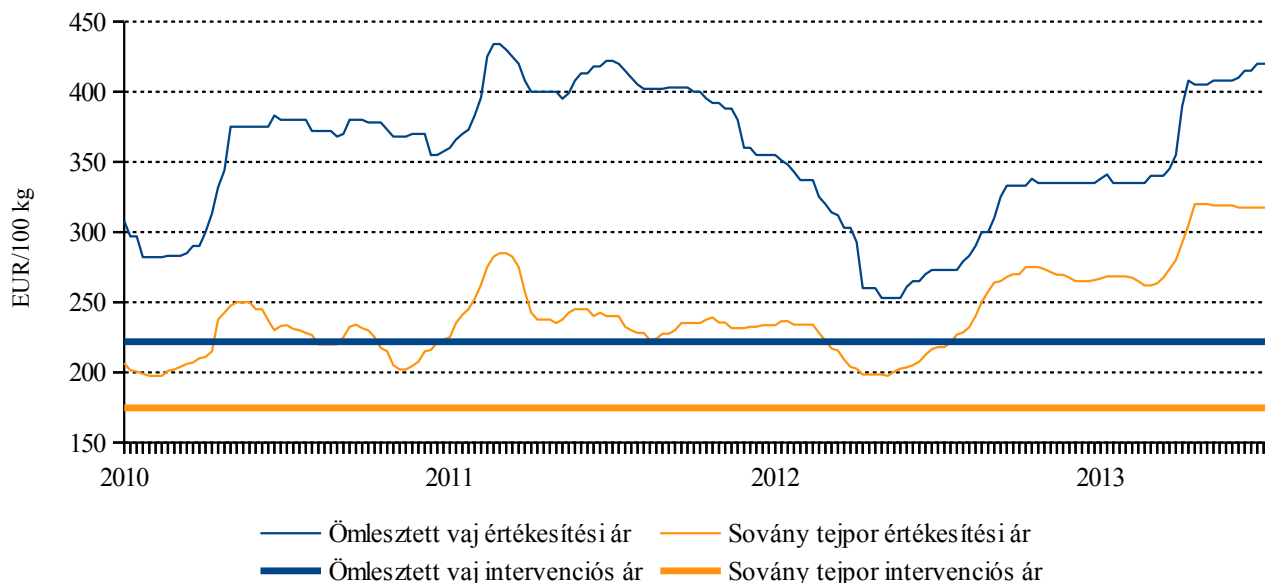

Forrás: USDA

Németországban az ömlesztett vaj ára a 29. héten 3 százalékkal nőtt, a 22. hetihez viszonyítva, míg a sovány tejpore a 23. hét óta nem változott. A kempteni árutőzsdén a 25 kg-os kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 420 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos,

élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 317,5 euró/100 kg volt a 29. héten. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 89 százalékkal, a sovány tejpore 82 százalékkal volt magasabb a vizsgált héten.

5. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpore értékesítési és intervenciós ára Németországban

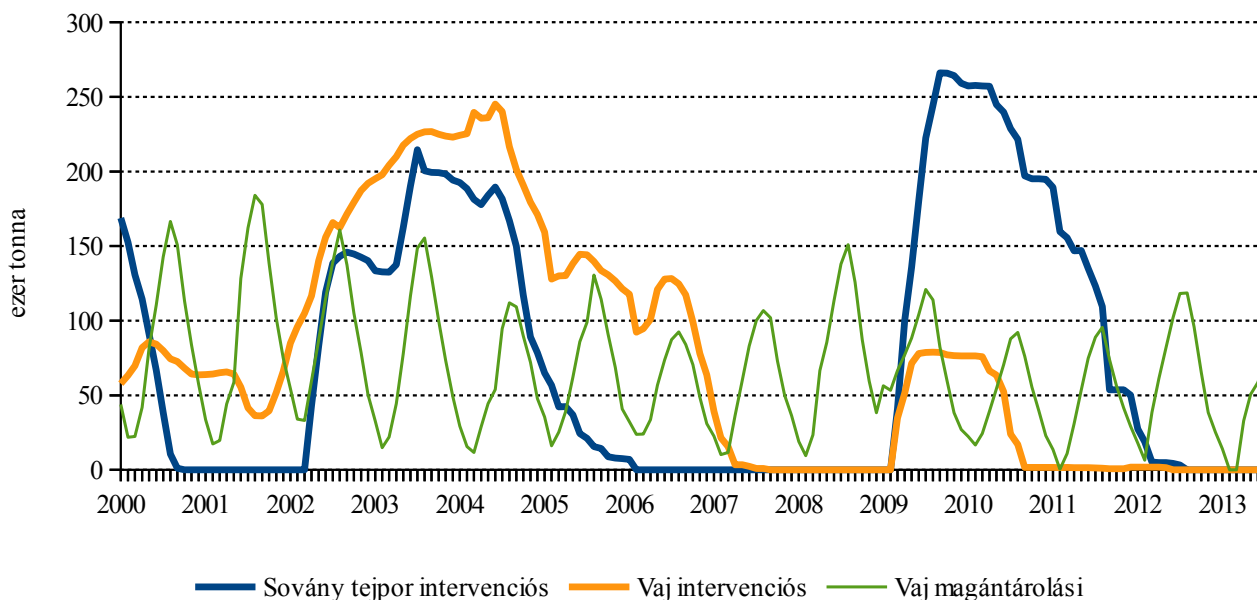

Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

Az EU-ban a vaj és a sovány tejpor intervenciós készlete továbbra is üres, míg a vaj magántárolási készlete 25 százalékkal 73 240 tonnára nőtt július 18-án a június 20-ai készletmagysághoz képest. Az USA-ban a so-

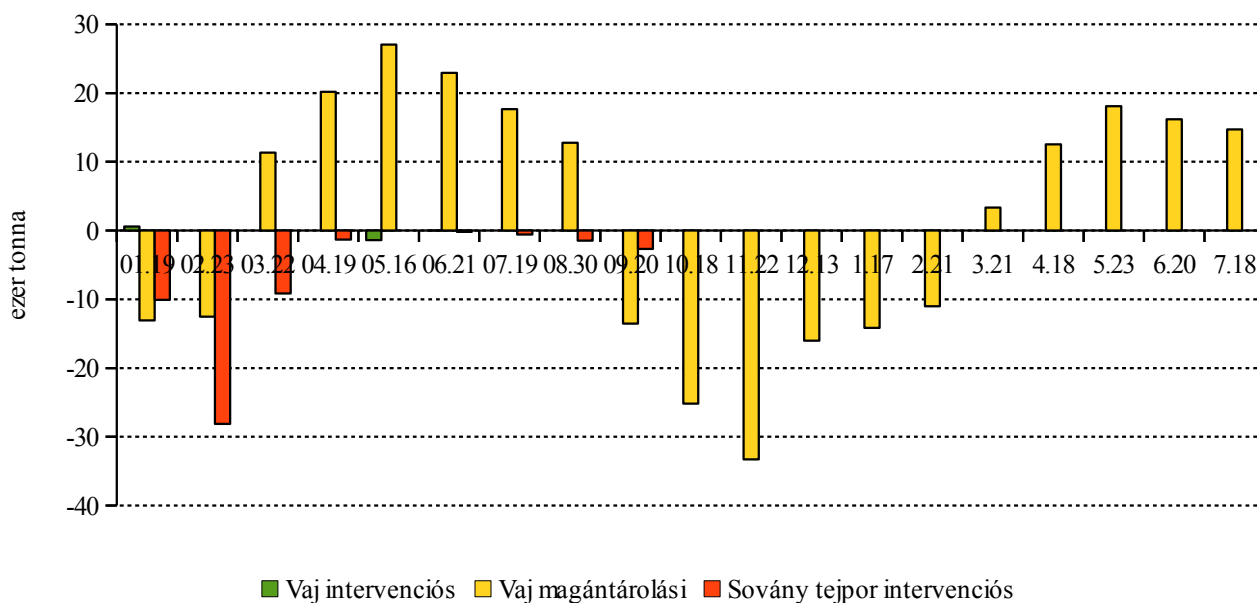
vány tejpor május havi zárókészlete 9 százalékkal 102 839 tonnára, a vajé 4 százalékkal 146 598 tonnára, a sajté 3 százalékkal 524 688 tonnára nőtt az áprilisihoz viszonyítva.

6. ábra: A tejtermékek havi zárókészlete az EU-ban

Forrás: ZMP, Európai Bizottság

7. ábra: A tejtermékek készletének változása az EU-ban (2012-2013)

Forrás: Európai Bizottság

Magyarországon a nyerstej felvásárlása 5 százalékkal volt kevesebb 2013 első félévében, mint az előző esztendő azonos időszakában. A nyerstej 55 százalékát a Dunántúlon, 36 százalékát az Alföldön, 9 százalékát Észak-Magyarországon vásárolták fel. A Dunántúl felvásárlása 9 százalékkal, Észak-Magyarországé 4 százalékkal csökkent, míg az Alföldé nem változott a vizsgált időszakban. A felvásárlás csökkenésével ellentétesen a tejtermékek bruttó termelése 0,8 százalékkal, a belföldi értékesítése 2,2 százalékkal, az exportja 11,3 százalékkal nőtt az év első öt hónapjában az egy évvel korábbi időszakhoz viszonyítva a KSH adatai szerint. A tejtermékek termelése kisebb mértékben növekedett, mint a belföldi értékesítés és az export, így a készletek szintje csökkenhetett. A teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele 11 százalékkal csökkent az év első hat hónapjában az előző évihez képest. A nyerstej 69 százalékát a termelők és a kereskedők, 31 százalékát a feldolgozók szállították külföldre. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 20 százalékkal csökkent, míg a feldolgozóké 21 százalékkal nőtt egy év alatt.

A 2,8 százalékos zsírtartalmú tej belföldi értékesítése 3 százalékkal, a tejfölé 2 százalékkal csökkent, míg a tehéntúróé 1 százalékkal, a trappista sajté 8 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 74 százalékkal nőtt az első félévben az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A trappista sajt belföldi értékesítésének növekedéséhez az is hozzájárulhatott, hogy az import 14 százalékkal csökkent, így a feldolgozók több sajtot tudtak elhelyezni a belpiacon. Az üzletláncok a Vidékfejlesztési Minisztériummal folytatott tárgyalások eredményének megfelelően intézkedtek az import UHT tejet és a trappista sajtot népszerűsítő kampányaik leállításáról, valamint közreműködtek nagyobb mennyiségű hazai termék értékesítésében. A tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2012. június 18-án elfogadott törvény szerint új szabályként jelent meg a diszkriminatív árazás tilalma. Ennek eredményeként már kiküszöbölhető, hogy azonos termékek esetén más-más árrest alkalmazzanak az üzletláncok a magyar, illetve a külföldi árunál.

A nyerstej termelői ára 2013 első félévében 92,26 forint/kg volt, 5 százalékkal volt magasabb, mint tavaly ugyanekkor. A fehérjetartalom 0,04 százalékponttal, a zsírtartalom 0,14 százalékponttal emelkedett. A nyerstej kiviteli ára 106,39 forint/kg volt, 18 százalékkal haladta meg az előző évit, és 15 százalékkal volt magasabb a belpiaci árnál. A 2,8 százalékos zsírtartalmú friss dobozos tej feldolgozói értékesítési ára 2 százalékkal növekedett, ugyanakkor a fogyasztói ára (áfa nélkül) 2 százalékkal csökkent. A trappista sajt feldolgozói értékesítési árának

8 százalékos növekedését követve a fogyasztói ár (áfa nélkül) 3 százalékkal emelkedett az első félévben.

Az Európai Bizottság júniusi előrejelzése szerint az Európai Unióban a tejhasznú tehénállomány 0,7 százalékkal 22,9 millió egyedre csökken 2013-ban, míg a tejjhozam 0,6 százalékkal 6482 kg/tehenre nő, így a tejtermelés várhatóan nem változik egy év alatt, és 151,8 millió tonna körül alakulhat. Az idei év elején a csapadékos időjárás és a különösen hideg tavasz hatására elsősorban Írországból, az Egyesült Királyságból, Észak-Németországból, Észak- és Kelet-Franciaországból romlott a legelők állapota, és a kedvezőtlen időjárás hatással lehet a takarmánygabona termelésére is. Júniusban javult a legelők állapota és a következő hónapokban nőhet a gabonahozam, így 2013 második félévében csökkenhetnek a takarmányárak 2012 azonos időszakához viszonyítva. Májusban Franciaország tejfelvásárlása még jelentősen elmaradt az egy évvel korábbitól, de Németországban kismértékben, Hollandiában 5,6 százalékkal nőtt a kibocsátás. A tejhasznú tehénállomány növekedett Olaszországban, Spanyolországban, Írországból, az Egyesült Királyságból, Hollandiában és Luxemburgban, továbbá több tagországban lelassult az állomány csökkenése 2012 végén.

Az EU-27-ben a tejfelvásárlás a 2012/2013. tejkvótaévben (április-március) 0,9 százalékkal csökkent, azonban a 2013/2014. tejkvótaévben várhatóan 1,5 százalékkal, a 2014/2015. tejkvótaévben 1 százalékkal nő. A tejkvóta 2015. április elsejei megszüntetése miatt már az elmúlt kvótaévben több tejet termelt néhány tagállam. Lengyelországban a 2012/2013. tejkvótaév végén a termelőknek jelentősen vissza kellett fogni a tejtermelésüket, hogy mérsékeljék a tejkvóta túllépését.

A tejtermékek világpiaci ára nagyon magas volt az idei év elején, mivel az élénk kereslettel egyidőben az északi és a déli féltekén egyaránt szűk volt a nyerstej kínálata. Új-Zélandon az aszály után, a következő hónapokban már esőzésre lehet számítani, így ismét nőhet a nyerstej kínálata. A világpiacon a tejkínálat ugyan bővül a második félévben, azonban ez nem fedezi a keresletet, ezért a tejtermékek ára magas szinten marad.

Az Európai Bizottság előrejelzése szerint a Közösség sajttermelésének 0,4 százalékos emelkedése 2013-ban jelentősen elmarad a 2012. évi 1,7 százalékos növekedéstől. A sajt kivitel 11 százalékkal bővült az év első négy hónapjában, azonban az év hátralévő részében már lassulhat a növekedés, így 2013-ban a sajtexport 5 százalékkal lehet több, mint egy évvel korábban. A sajt termelése és fogyasztása a gazdasági élénkülése miatt 2014-ben az ideinél nagyobb mértékben növekedhet.

A prognózis szerint a friss tejtermékek termelése 0,5 százalékkal csökken, míg harmadik országokba irányuló kivitele 30 százalékkal nő. A termékcsoporton belül a folyadéktej termelése 0,8 százalékkal, az erjesztett tejtermékeké 0,4 százalékkal csökken, míg a tejszíné 0,4 százalékkal, az író és tejalapú italoké 1 százalékkal nő. A friss tejtermékek termelése ismét helyreáll, és 0,7 százalékkal emelkedhet 2014-ben.

A tejszír hiánya miatt a vaj és vajzsír kibocsátása 0,6 százalékkal csökken 2013-ban. A vaj iránti erős világpiacon kereslet hatására az év első négy hónapjában 12 százalékkal nőtt vajexport, azonban éves szinten csak 2 százalékos növekedése várható. A vaj intervenciós készlete várhatóan üres marad a 2014. év végéig, míg a magántárolási készlete 2013-ban csaknem a felére csökken, majd 2014-ben előreláthatóan nem változik. A vaj fogyasztása stagnál az idén, azonban 2014-ben mind a termelés, mind a fogyasztás növekedésére számítanak az elemzők.

A sovány tejpor termelése a tejfehérje alacsonyabb szintje miatt közel 10 százalékkal maradt el az év első

négy hónapjában az egy évvel korábbtól. Egész évre vetítve a csökkenése várhatóan 4,4 százalék körül alakul, míg 2014-ben már ismét növekedhet a termelés. Az az első négy hónapjában 35 százalékkal esett vissza a sovány tejpor exportja, azonban éves szinten 20 százalékos csökkenés valószínűsíthető 2013-ban. Az év végi zárókészlet nagyon alacsony lehet, mivel az intervenciós készlet teljes mennyiségét egyrészt nyílt pályázati eljárások keretében értékesítették, másrészt az EU élelmiszersegély-programjában osztották szét a legrászorultabbak között 2012 végéig. Az intervenciós készlet várhatóan üres marad a 2014. év végéig, a sovány tejpor ipari készlete a 2013. év végén 33 százalékkal csökken, majd 2014-ben nem változik.

A magas világpiacon árák ellenére 2013-ban a teljes tejpor termelése 8,2 százalékkal csökken. A termelés mérséklődését a harmadik országokba irányuló kivitel 12 százalékos és a belpiacon fogyasztás 3,7 százalékos csökkenése okozhatja. A következő évben a teljes tejpor termelésének csökkenése folytatódhat, azonban lassabb ütemben.

Agrárpolitikai hírek

- Kínában több csecsemő tejpor előállító feltételezhető áralku miatt kartellgyanú alatt áll. A kínai hatóságok néhány nemzetközi konszern, többek között a Nestlé, a Danone és a FrieslandCampina ellen indítottak eljárást. A kínai Biostime is érintett az eljárásban. A konszernek már bejelentették, hogy együttműködnek a kínai kartellelles vizsgálatban.
- Az Európai Bizottság, az Európai Tanács és az Európai Parlament megállapodott, hogy nem vezetik be a Bonus-Malus rendszert, amely szerint azon tejtermelők, akik válság idején vállalják, hogy három hónap alatt legalább 5 százalékkal csökkentik termelésüket az előző évihez viszonyítva, támogatást kapnak, és azoknak, akik ilyenkor növelik a termelésüket bün-

tetést kell fizetniük. Az intervenciós árak válságos időszakban a jövőben rugalmasan változtathatóak lesznek. Az intervenciós időszakot egy hónappal meghosszabbítják, a vaj intervenciós mennyisége 30 ezer tonnáról 50 ezer tonnára nő. Olaszországban a kemény sajtok ismét magántárolásba vehetőek lesznek. Az újonnan alakult szakmaközi szervezetek jelentősége nőni fog a jövőben, azonban nem kötelező létrehozásuk. A tagállam jogot adhat a szakmaközi szervezetnek általános érvényű, a nemtagokra is vonatkozó határozatok hozására. Jelenleg ezzel a lehetőséggel Németország nem kíván élni.

- Olaszország az Európai Bizottság többszöri felszólítása után sem fizette be az 1995-2009 közötti időszakra a tejkvótatúllépésért járó büntetést. Ezért becslések szerint 1,42 milliárd eurót kell a termelők-től behajtania.

Tejpiaci adatok

1. táblázat: A nyerstej féléves termelői és kiviteli ára Magyarországon

	HUF/kg								
	2009. I.	2009. II.	2010. I.	2010. II.	2011. I.	2011. II.	2012. I.	2012. II.	2013. I.
Nyerstej termelői alapára	58,79	58,49	65,58	72,99	81,95	85,20	85,93	82,29	88,97
Nyerstej termelői átlagára	60,48	59,77	67,42	75,72	84,12	87,86	88,06	84,43	92,26
Teljes nyerstej kiviteli ára	66,67	64,28	70,89	87,29	88,57	97,14	90,52	93,05	106,39

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A folyadéktej féléves feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	HUF/liter								
	2009. I.	2009. II.	2010. I.	2010. II.	2011. I.	2011. II.	2012. I.	2012. II.	2013. I.
Polytej, 2,8% zsírtartalom	118,95	112,35	113,05	121,54	130,23	130,29	134,08	130,81	137,42
Dobozos tej, 2,8% zsírtartalom	131,33	125,26	126,21	135,59	141,18	142,09	141,69	139,18	144,54
Dobozos tartós tej, 2,8% zsírtartalom	126,80	126,21	130,83	141,24	143,81	145,00	144,07	143,52	150,11
Dobozos tartós tej, 1,5% zsírtartalom	—	—	—	133,07	137,20	138,58	131,17	129,87	135,97

^{a)} A 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej figyelése 2010 júliusában kezdődött.

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A tejtermékek féléves feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	HUF/kg								
	2009. I.	2009. II.	2010. I.	2010. II.	2011. I.	2011. II.	2012. I.	2012. II.	2013. I.
Adagolt vaj	1 018,98	1 018,84	1 037,29	1 181,80	1 285,40	1 320,07	1 364,40	1 324,43	1 347,20
Natúr vajkrém	716,48	703,43	702,95	756,00	793,76	813,22	799,29	764,21	777,09
Tehéntúró	611,31	582,78	573,34	595,75	622,75	613,49	615,27	599,23	605,39
Tejföl	313,42	307,65	310,25	337,23	358,62	372,56	375,84	367,22	372,97
Natúr joghurt	368,22	360,43	352,32	348,07	347,13	331,19	312,88	295,01	296,01
Gyümölcsös joghurt	343,54	351,47	361,11	380,24	387,88	390,30	386,38	394,19	390,19
Kefir	266,63	250,98	252,84	258,91	264,18	265,96	261,49	255,34	261,79
Trappista sajt	814,01	824,55	896,28	1 007,00	1 093,46	1 082,65	1 041,60	1 013,20	1 119,94
Ömlesztett sajt	1 117,82	1 110,02	961,82	1 102,63	1 116,51	1 121,94	1 086,79	1 052,85	1 038,45

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A nyerstej termelői ára^{a)}

	Körzetek ^{b)}			Országos				
	Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	88,41	90,94	95,04	80,84	89,86	90,41	111,84	100,61
Felvásárlás (tonna)	26 838	42 050	6 807	85 724	83 130	75 694	88,30	91,05
Átlagár (HUF/kg)	91,60	92,99	94,19	81,33	91,89	92,60	113,86	100,77
Fehérje (százalék)	3,23	3,27	3,17	3,22	3,27	3,25	100,95	99,26
Zsír (százalék)	3,65	3,78	3,58	3,55	3,68	3,71	104,71	100,79

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik. ^{b)} A feldolgozó székhelye szerint.

Megjegyzés: Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió, Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió, Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió
Forrás: AKI PÁIR

5. táblázat: A nyerstej kiviteli ára^{a)}

	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Mennyiség (tonna)	16 076	16 643	14 233	88,54	85,52
Átlagár (HUF/kg)	83,22	106,93	111,74	134,27	104,49
Fehérje (százalék)	3,24	3,29	3,23	99,45	98,20
Zsír (százalék)	3,64	3,68	3,72	102,23	101,05

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozóinak értékesítési ára

Termék megnevezése	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	HUF/liter	
				2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	128,90	139,54	139,68	108,36	100,10
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	137,11	145,72	147,86	107,84	101,47
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	137,28	152,77	151,08	110,05	98,89
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	117,31	141,31	138,53	118,09	98,03

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A folyadéktej belföldön értékesített mennyisége

Termék megnevezése	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	liter	
				2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	3 618 443	4 109 864	3 093 084	85,48	75,26
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	6 038 538	7 938 035	6 557 070	108,59	82,60
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	3 486 466	3 352 289	2 544 390	72,98	75,90
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	5 091 230	4 473 729	3 123 980	61,36	69,83

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	HUF/kg	
				2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Adagolt vaj	1 327,93	1 340,16	1 370,91	103,24	102,29
Natúr vajkrém	754,11	785,69	813,07	107,82	103,49
Tehéntúró	588,76	607,54	617,93	104,96	101,71
Tejföl	361,90	375,87	376,27	103,97	100,11
Natúr joghurt	302,08	285,14	294,26	97,41	103,20
Gyümölcsös joghurt	388,10	384,11	390,19	100,54	101,58
Kefír	255,64	266,96	270,50	105,82	101,33
Trappista sajt	945,01	1 130,98	1 150,63	121,76	101,74
Ömlesztett sajt	1 058,31	1 052,13	1 059,58	100,12	100,71

Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat: A tejtermékek belföldön értékesített mennyisége

Termék megnevezése	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	kg	
				2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Adagolt vaj	137 453	208 145	140 722	102,38	67,61
Natúr vajkrém	169 514	266 907	259 725	153,22	97,31
Tehéntúró	1 251 490	1 417 094	1 125 728	89,95	79,44
Tejföl	4 561 290	5 110 787	4 177 393	91,58	81,74
Natúr joghurt	571 765	626 690	363 923	63,65	58,07
Gyümölcsös joghurt	1 924 650	2 690 604	2 179 449	113,24	81,00
Kefír	1 792 955	1 919 634	1 563 286	87,19	81,44
Trappista sajt	910 896	1 027 346	815 776	89,56	79,41
Ömlesztett sajt	669 706	954 539	732 760	109,42	76,77

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: A tej fogyasztói ára

Termék megnevezése, kiszerelés	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	HUF/liter	
				2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	205,00	210,00	210,00	102,44	100,00
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	261,94	275,65	275,52	105,18	99,95
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom, 1 l	270,59	280,12	280,42	103,63	100,11
Dobozos tartós tej, import, 1,5 százalék zsírtartalom, 1 l	238,93	240,22	246,10	103,00	102,45
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	303,69	323,37	322,64	106,24	99,77
Dobozos tartós tej, 3,5 százalék zsírtartalom, 1 l	309,45	320,98	322,84	104,33	100,58
Dobozos tartós tej, import, 3,5 százalék zsírtartalom, 1 l	249,80	262,22	263,40	105,44	100,45

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, Coop, Interspar, Match, Spar.
Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: A tejtermékek fogyasztói ára

Termék megnevezése, kiszerelés	2012. VI.	2013. V.	2013. VI.	HUF/kg	
				2013. VI./ 2012. VI. (százalék)	2013. VI./ 2013. V. (százalék)
Vaj, 80 százalék zsírtartalom, 100 g	2 202,98	2 630,11	2 642,81	119,97	100,48
Vajkrém, 250 g	1 562,58	1 666,73	1 678,75	107,43	100,72
Félzsíros tehéntúró, 250 g	1 252,17	1 251,62	1 254,75	100,21	100,25
Tejföl, 20 százalék zsírtartalom, 175 g	660,08	762,34	779,37	118,07	102,23
Natúr joghurt, 175 g	583,14	624,82	624,44	107,08	99,94
Gyümölcsös joghurt, 175 g	551,33	640,40	646,67	117,29	100,98
Kefír, 175 g	557,04	568,86	564,64	101,36	99,26
Pannónia sajt, 1 kg	2 555,88	2 733,95	2 580,88	100,98	94,40
Trappista sajt, 1 kg	1 674,02	1 974,88	2 045,06	122,16	103,55
Ömlesztett sajt, 1 kg	2 001,96	2 211,43	2 252,80	112,53	101,87

12. táblázat: Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, Coop, Interspar, Match, Spar.
Forrás: AKI PÁIR

13. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmének mennyisége

Termék megnevezése	2012. I-IV.		2013. I-IV.		2013. I-IV. / 2012. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	tonna					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	41 575	38 367	152 601	156 160	367,04	407,02
0402 Tej és tejszín ^{b)}	5 158	4 881	256	70	4,97	1,43
0403 Kefír, joghurt	11 716	13 131	2 944	2 427	25,13	18,48
0404 Tejsavó	1 467	1 697	10 010	11 797	682,57	695,30
0405 Vaj és vajkrém	1 741	1 901	173	267	9,96	14,07
0406 Sajt és túró	13 939	15 156	5 001	7 820	35,88	51,60

Forrás: KSH

14. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmének értéke

Termék megnevezése	2012. I-IV.		2013. I-IV.		2013. I-IV. / 2012. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	ezer HUF					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	6 225 650	6 001 942	14 950 756	16 762 094	240,15	279,28
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 057 941	2 374 169	124 436	62 386	6,05	2,63
0403 Kefír, joghurt	3 301 609	3 746 236	871 824	741 469	26,41	19,79
0404 Tejsavó	596 219	1 101 740	1 420 387	1 426 847	238,23	129,51
0405 Vaj és vajkrém	1 818 794	1 949 926	158 984	244 806	8,74	12,55
0406 Sajt és túró	12 815 290	13 976 376	5 454 206	8 839 187	42,56	63,24
Összesen	26 815 504	29 150 390	22 980 593	28 076 788	85,70	96,32

Forrás: KSH

15. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi átlagára

Termék megnevezése	2012. I-IV.		2013. I-IV.		2013. I-IV. / 2012. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	HUF/kg					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	149,74	156,44	97,97	107,34	65,43	68,62
0402 Tej és tejszín ^{b)}	398,99	486,37	485,43	893,66	121,67	183,74
0403 Kefír, joghurt	281,80	285,31	296,14	305,50	105,09	107,08
0404 Tejsavó	406,55	649,33	141,89	120,95	34,90	18,63
0405 Vaj és vajkrém	1 044,67	1 025,57	917,07	915,32	87,79	89,25
0406 Sajt és túró	919,42	922,19	1 090,58	1 130,36	118,62	122,57

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve. ^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

16. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban

Ország	2012. V.		2013. IV.		2013. V.		2013. V./ 2012. V. (százalék)	2013. V./ 2013. IV. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	33,73	99,01	35,34	105,59	35,93	105,15	106,52	101,67
Belgium	27,44	80,54	35,21	105,20	35,71	104,50	130,14	101,42
Dánia	33,00	96,86	35,57 ^{a)}	106,27	35,57 ^{a)}	104,09	107,78	100,00
Egyesült Királyság	32,53	95,48	34,39	102,75	34,15	99,94	104,98	99,30
Finnország	42,93	126,01	43,34	129,49	42,91	125,57	99,95	99,01
Franciaország	29,67	87,09	32,00	95,61	32,30	94,52	108,86	100,94
Görögország	44,69	131,18	44,05	131,61	43,59	127,56	97,54	98,96
Hollandia	32,75	96,13	37,00	110,54	39,50	115,60	120,61	106,76
Írország	28,84	84,65	34,48	103,02	36,22	106,00	125,59	105,05
Luxemburg	29,63	86,97	33,92	101,34	34,40	100,67	116,10	101,42
Németország	30,85	90,55	34,65	103,52	32,99	96,54	106,94	95,21
Olaszország	35,51	104,23	37,95	113,38	37,95 ^{a)}	111,06	106,87	100,00
Portugália	30,84	90,52	32,95	98,44	31,60	92,48	102,46	95,90
Spanyolország	30,00	88,06	32,62	97,46	32,62	95,46	108,73	100,00
Svédország	34,26	100,56	38,28	114,37	38,98	114,07	113,78	101,83
Ciprus	52,08	152,87	57,60	172,09	56,80	166,22	109,06	98,61
Csehország	28,96	85,01	31,80	95,01	32,03	93,73	110,60	100,72
Észtország	29,64	87,00	32,54	97,22	32,65	95,55	110,16	100,34
Lengyelország	27,46	80,60	30,26	90,41	30,03	87,88	109,36	99,24
Lettország	27,43	80,51	29,62	88,50	29,67	86,83	108,17	100,17
Litvánia	23,24	68,22	28,93	86,43	28,82	84,34	124,01	99,62
Magyarország	28,42	83,41	30,90	92,31	31,40	91,89	110,17	99,55
Málta	44,41	130,35	51,92	155,12	52,72	154,28	118,36	99,46
Szlovákia	28,83	84,62	31,78	94,95	31,54	92,30	109,40	99,24
Szlovénia	29,75	87,32	31,10	92,92	31,12	91,07	104,61	100,06
Bulgária	29,25	85,86	33,70	100,69	33,04	96,69	112,96	98,04
Románia	25,46	74,73	29,22	87,30	28,87	84,49	113,39	98,80
EU-27	31,19	91,55	34,30	102,49	34,26	100,27	109,84	99,88

^{a)} Becsült adat.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

17. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2012. V.		2013. IV.		2013. V.		2013. V./ 2012. V. (százalék)	2013. V./ 2013. IV. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	27,10	75,35	29,50	91,01	29,65	87,81	109,38	100,51
Brazília	33,48	98,20	35,49	105,99	36,22	105,95	108,21	102,06
Japán	87,18	255,69	69,78	208,66	—	—	—	—
Svájc	48,30	141,76	50,12	149,72	—	—	—	—
Új-Zéland	29,30	86,00	30,33	90,62	29,51	86,36	100,72	97,30
USA	27,96	82,03	33,05	98,80	33,50	97,99	119,80	101,37

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsirtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

18. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

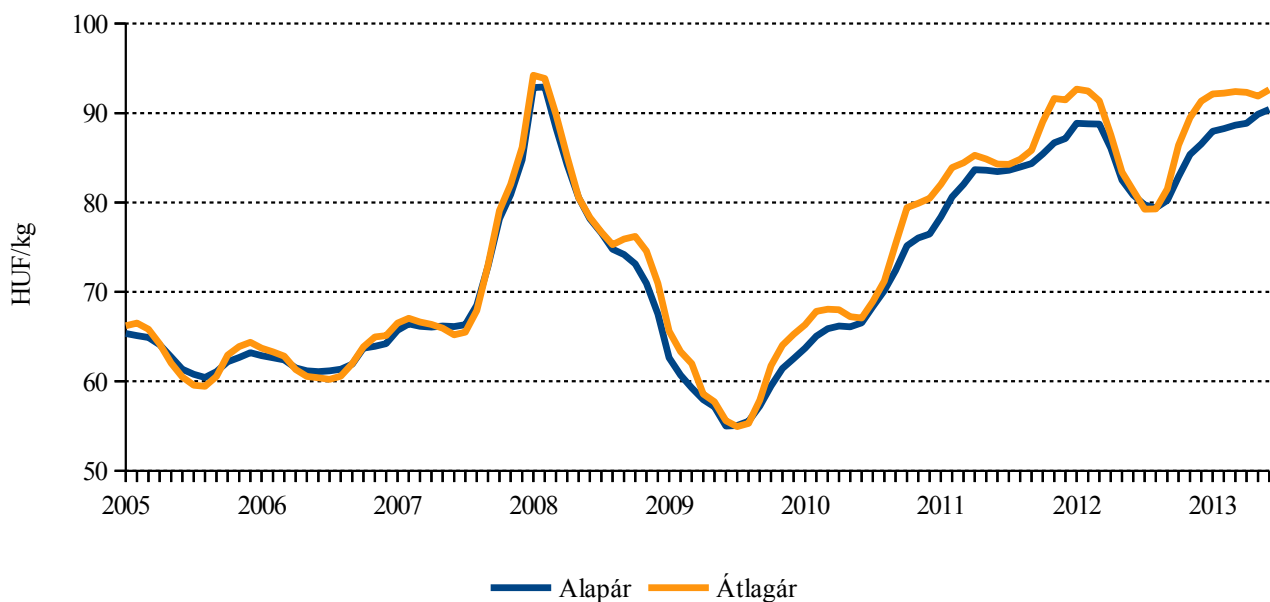
Ország	Feldolgozó	2012. V.	2013. IV.	2013. V.	EUR/100 kg	
					2013. V./ 2012. V. (százalék)	2013. V./ 2013. IV. (százalék)
Belgium	Milcobel	28,50	35,84	36,89	129,44	102,93
Németország	Alois Müller	29,48	33,94	37,41	126,90	110,22
Németország	Humana Milchunion eG	30,06	33,11	35,09	116,73	105,98
Németország	Nordmilch	30,21	33,11	35,09	116,15	105,98
Dánia	Arla Foods	31,82	33,65	34,97	109,90	103,92
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	39,35	40,79	40,79	103,66	100,00
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	31,02	32,94	33,43	107,77	101,49
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	31,77	32,80	32,80	103,24	100,00
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	30,00	30,59	33,01	110,03	107,91
Franciaország	Sodiaal	31,87	33,48	33,21	104,20	99,19
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	32,72	32,66	32,43	99,11	99,30
Nagy-Britannia	First Milk	29,23	30,72	29,78	101,88	96,94
Írország	Glanbia	28,46	35,04	37,03	130,11	105,68
Írország	Kerry Agribusiness	29,08	34,98	36,92	126,96	105,55
Olaszország	Granarolo (North)	40,24	40,24	40,24	100,00	100,00
Hollandia	DOC Kaas	30,14	33,23	35,49	117,75	106,80
Hollandia	Friesland Campina	29,56	33,64	36,08	122,06	107,25
EU átlag	—	31,38	34,16	35,33	112,59	103,43

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.

Forrás: LTO

Magyarországi piaci információk

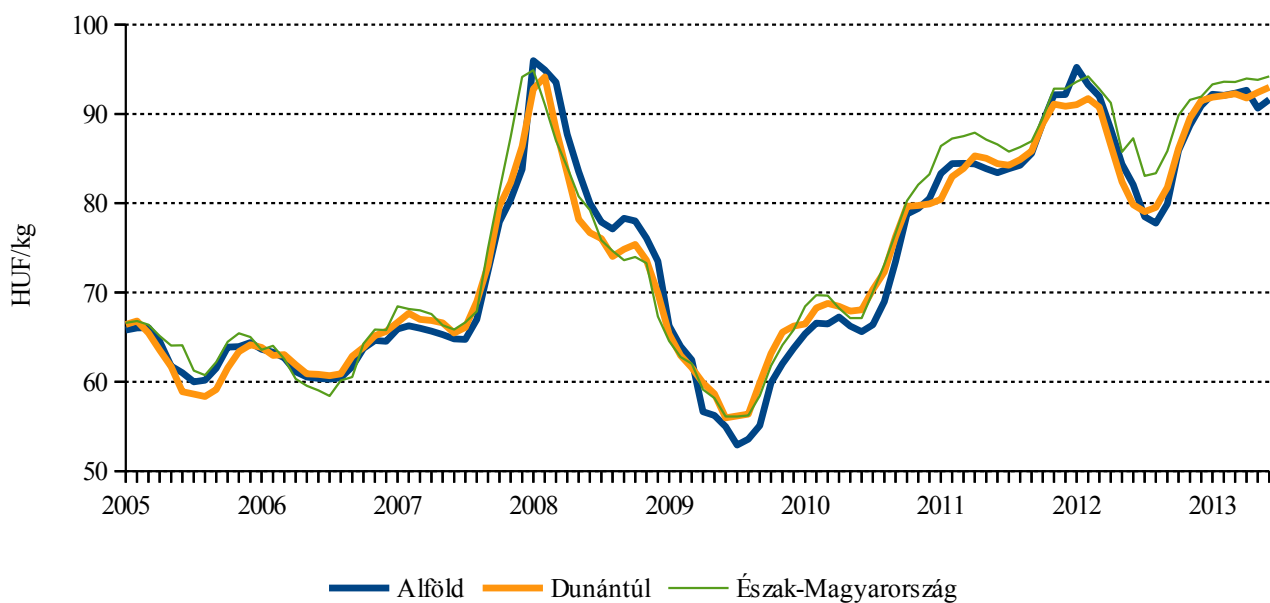
8. ábra: A nyerstej országos termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

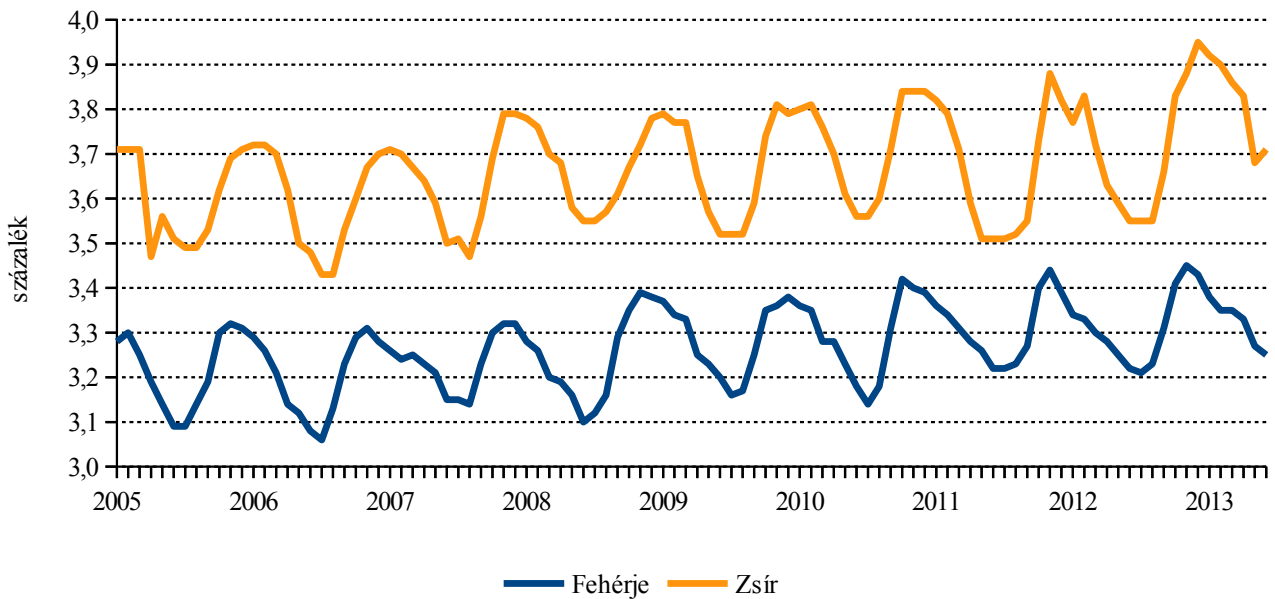
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A nyerstej termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

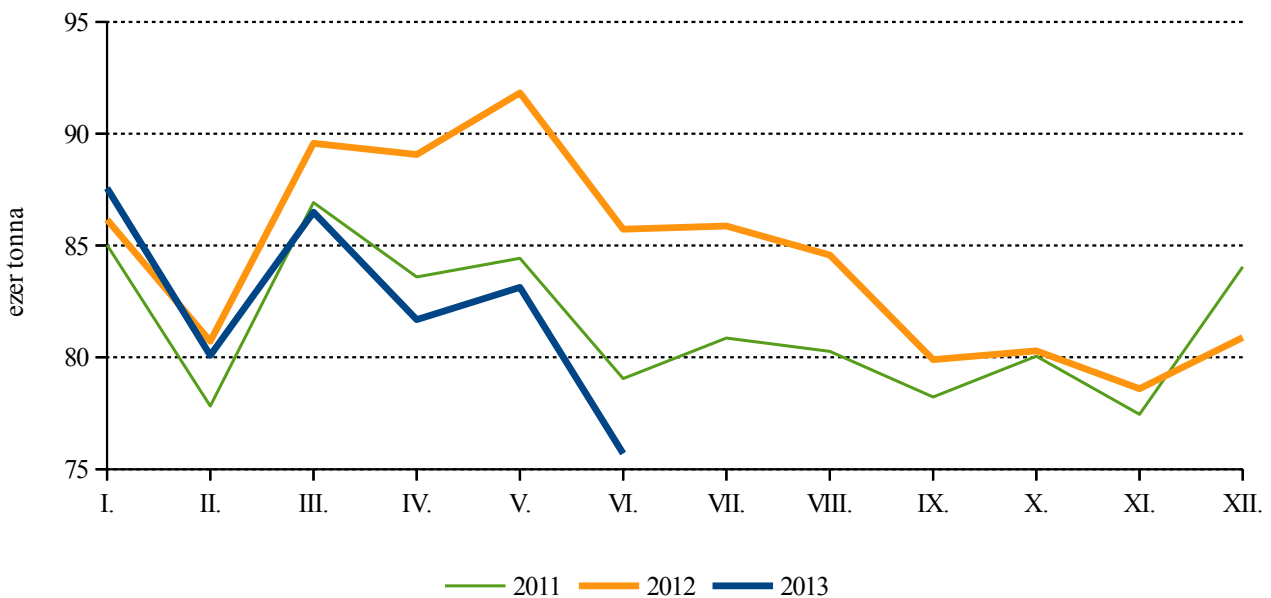
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A nyerstej beltartalma^{a)} Magyarországon

^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.

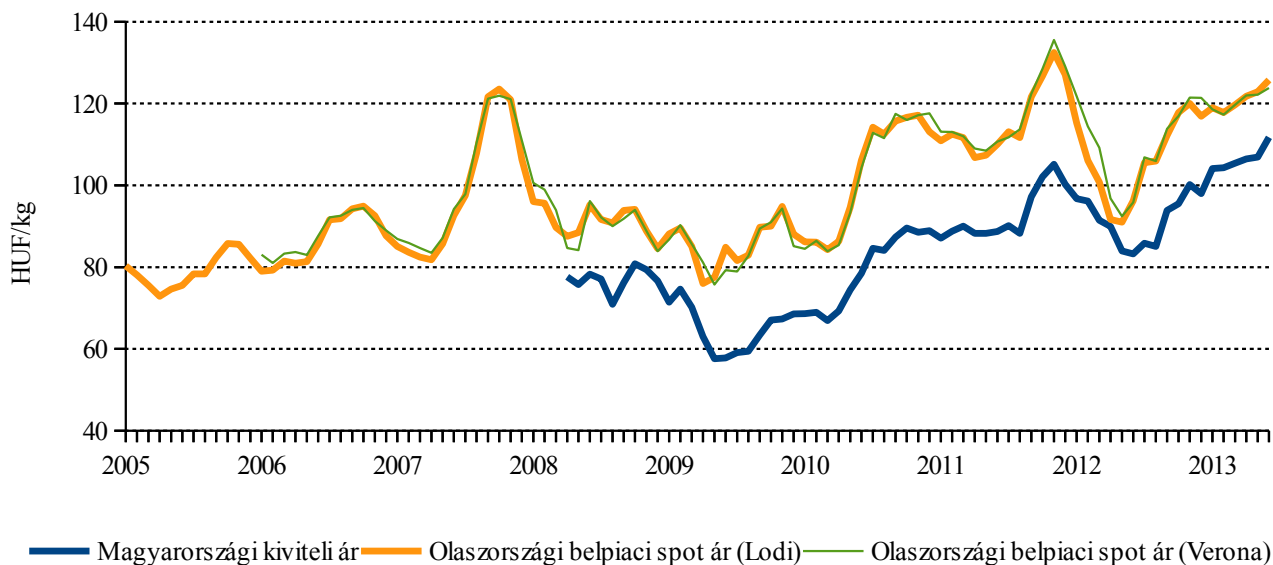
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A felvásárolt nyerstej mennyisége Magyarországon

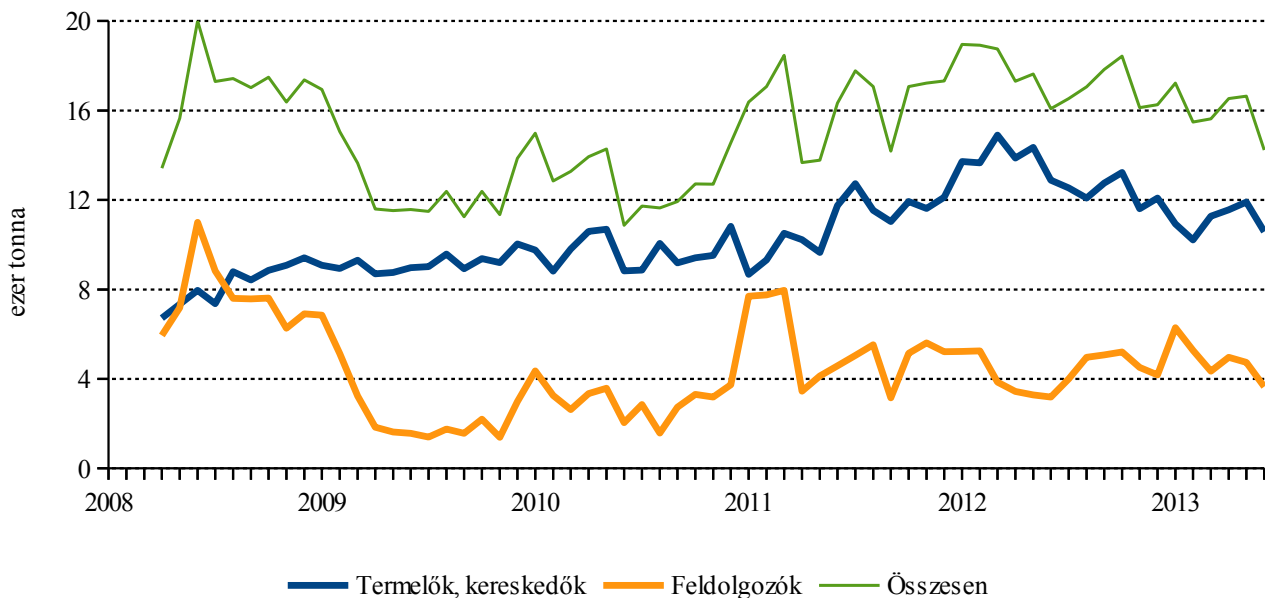
Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A teljes nyerstej kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

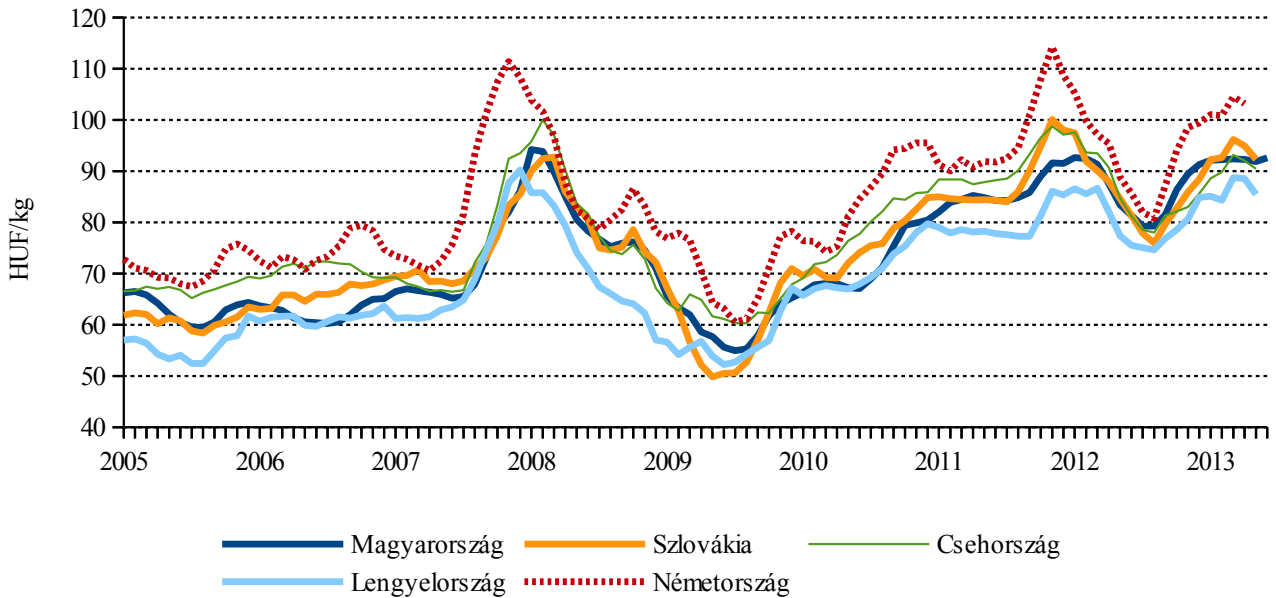
13. ábra: A termelők és a feldolgozók nyerstej kivitele Magyarországon

Forrás: AKI PÁIR

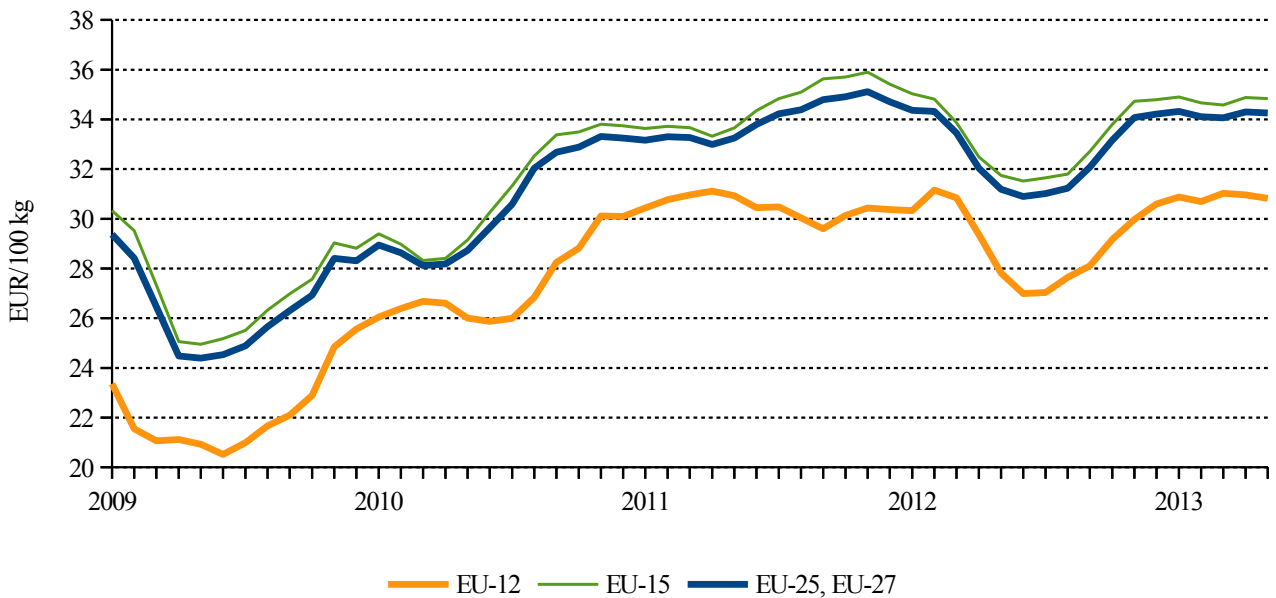
Nemzetközi piaci információk

14. ábra: A nyerstej termelői ára néhány európai országban

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV

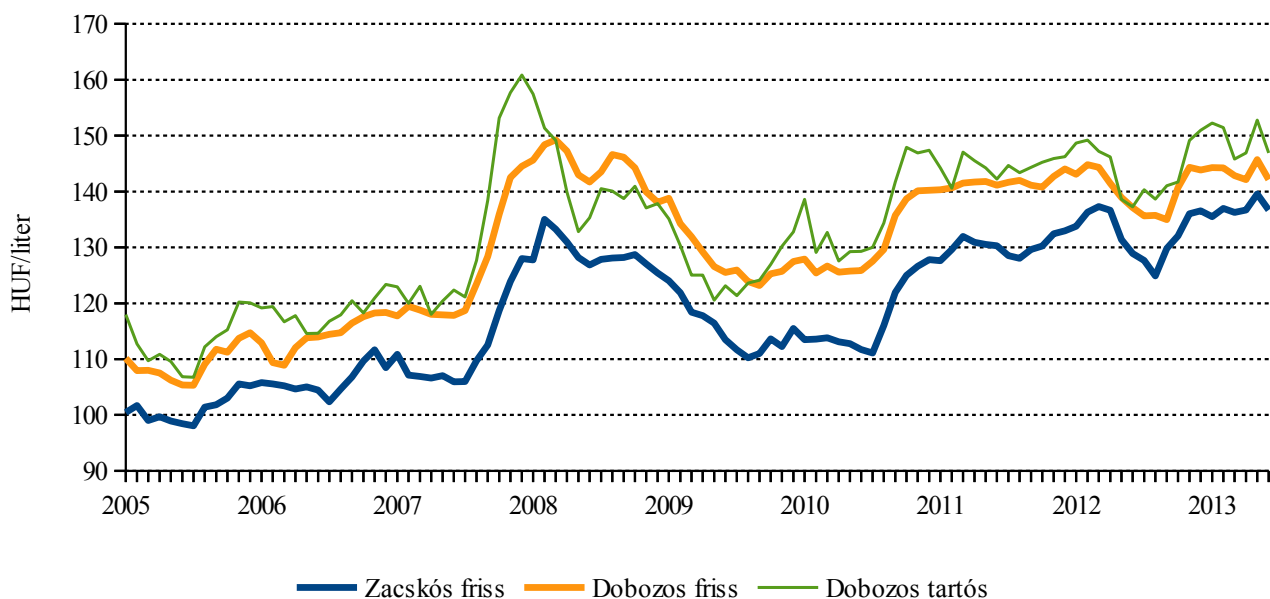
15. ábra: A nyerstej termelői ára^{a)} az Európai Unióban

^{a)} A nyerstej ára mennyiséggel súlyozott valós beltartalmi értékekre vonatkozik.

Forrás: Európai Bizottság

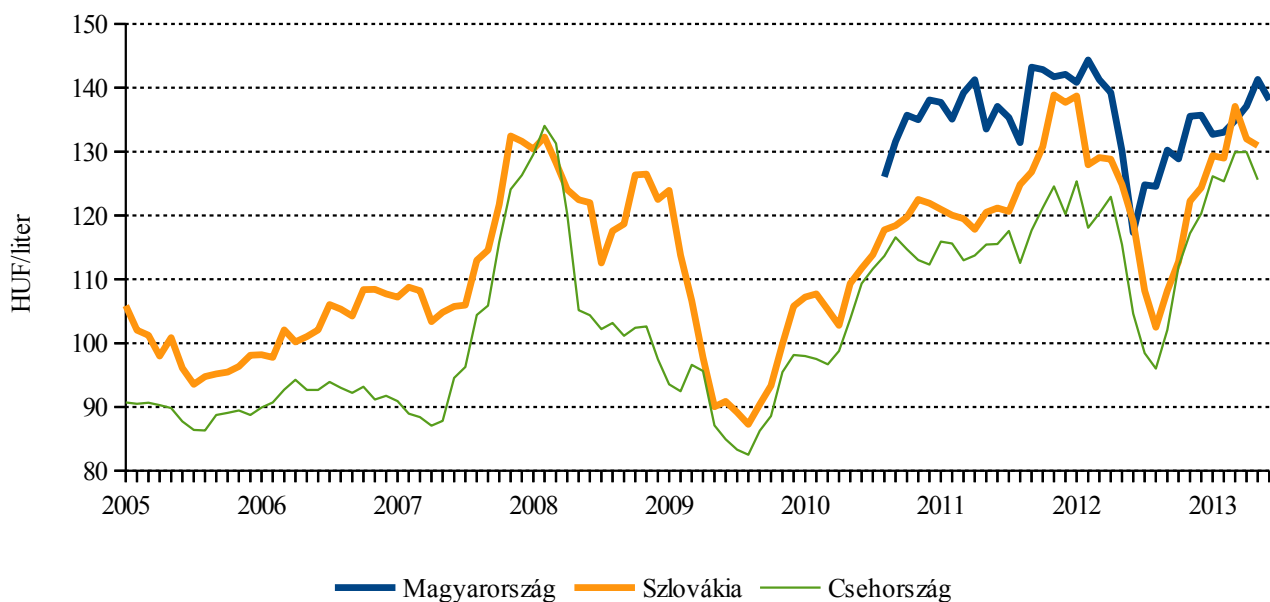
16. ábra: A folyadéktej^{a)} feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

^{a)} 2,8 százalék zsírtartalom.

Forrás: AKI PÁIR

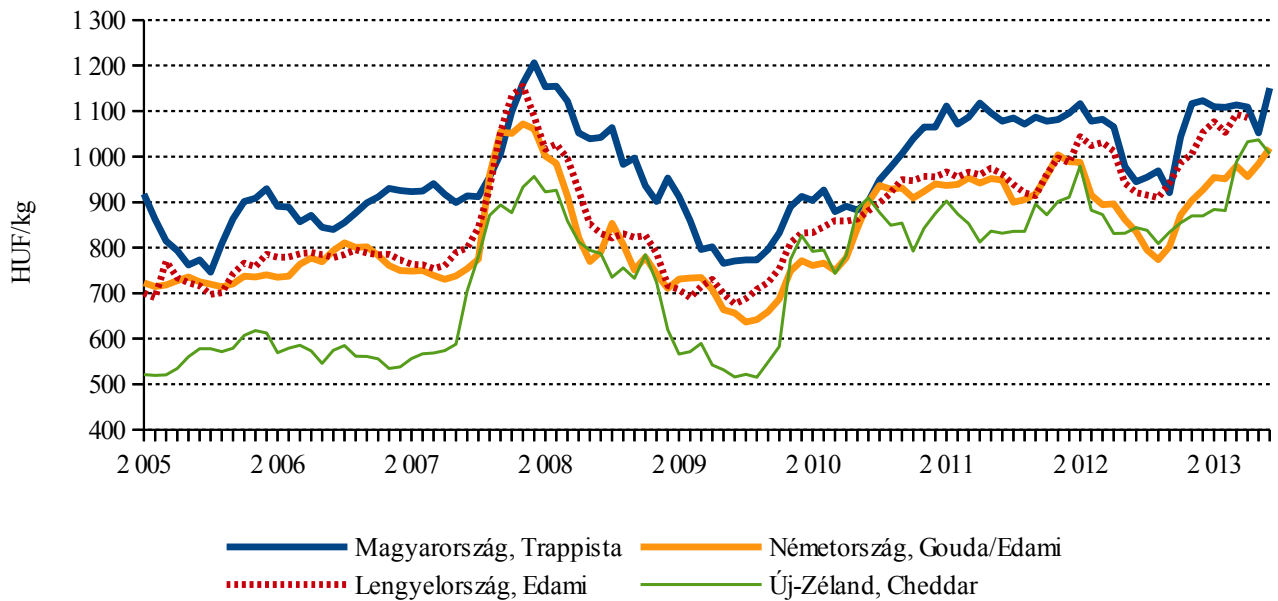
17. ábra: A folyadéktej^{a)} feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

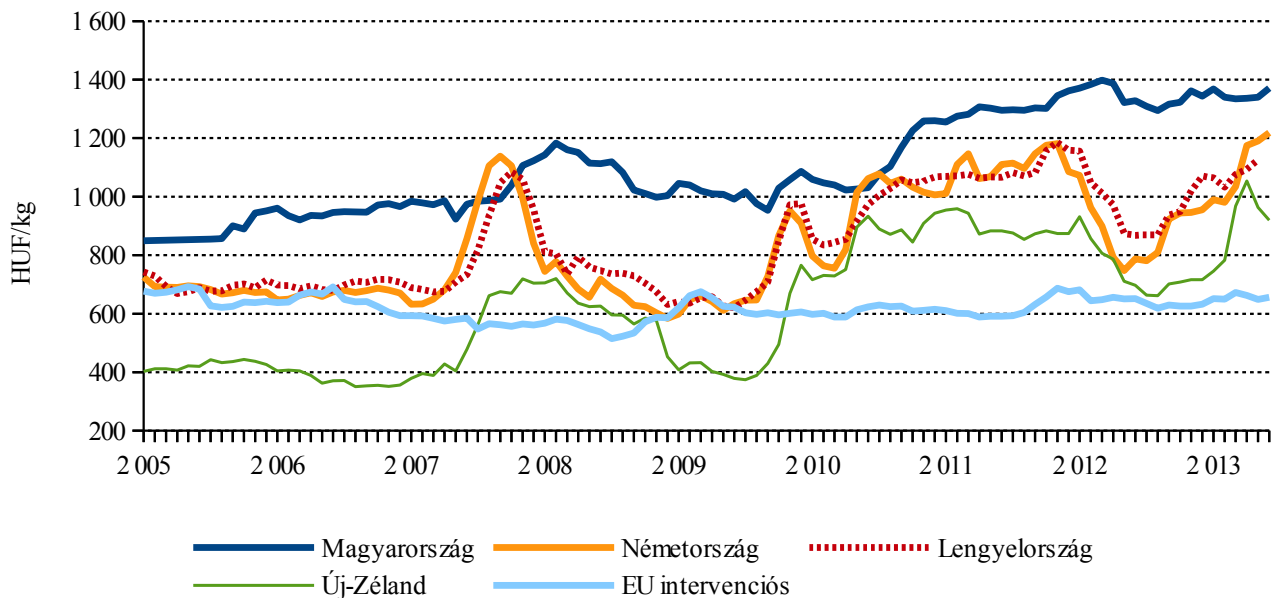
^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

18. ábra: A sajt feldolgozóinak értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

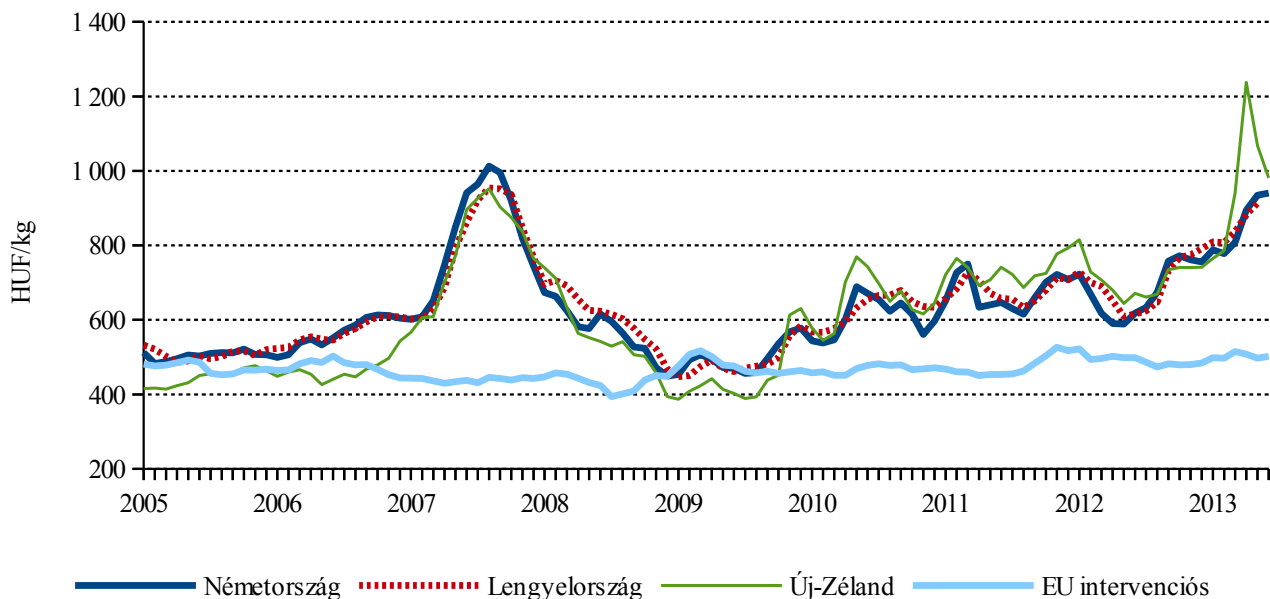
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS – ARR, USDA – FAO

19. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} feldolgozóinak értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

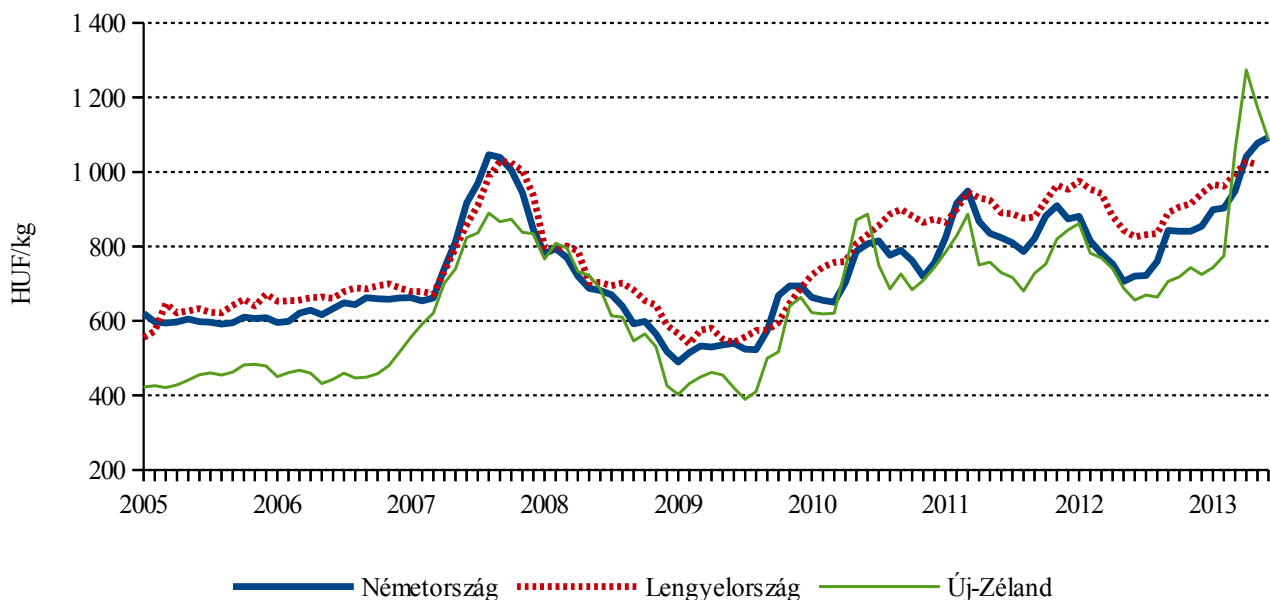
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS – ARR, USDA – FAO

20. ábra: A sovány tejpor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

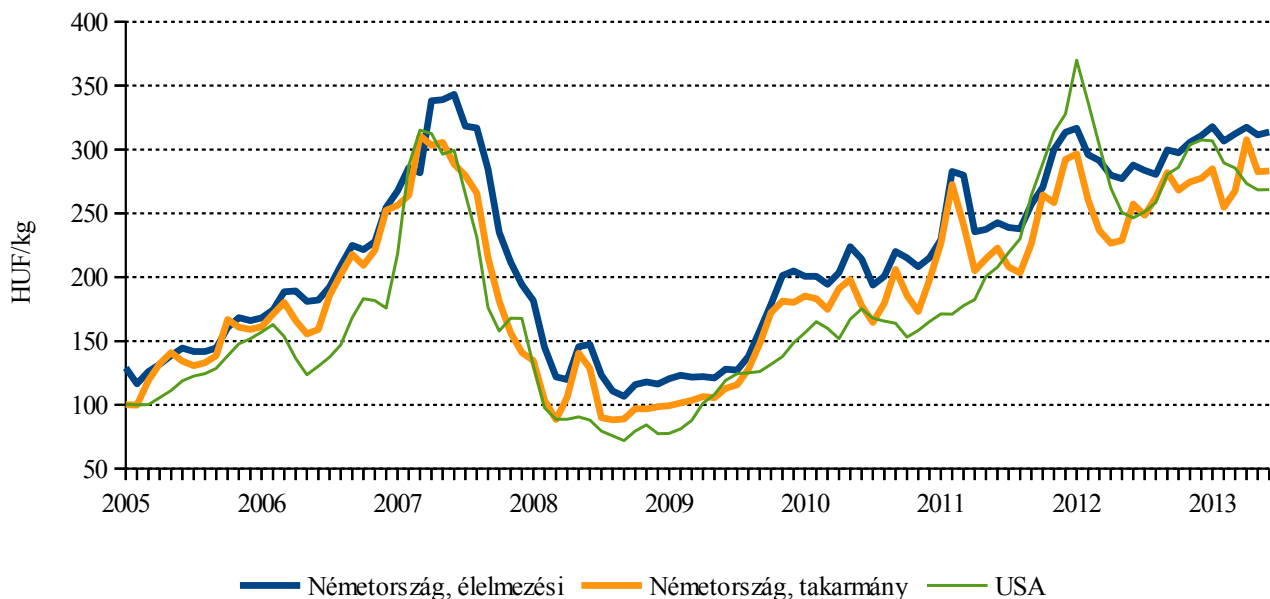
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS – ARR, USDA – FAO

21. ábra: A teljes tejpor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA – FAO

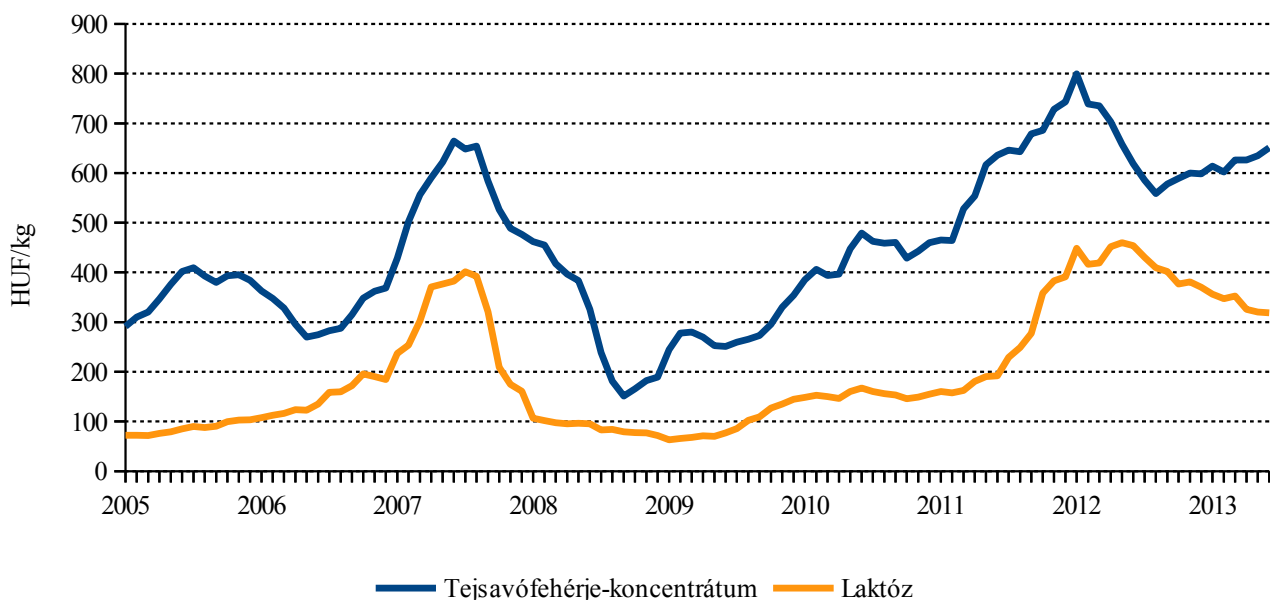
22. ábra: A tejsavópor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

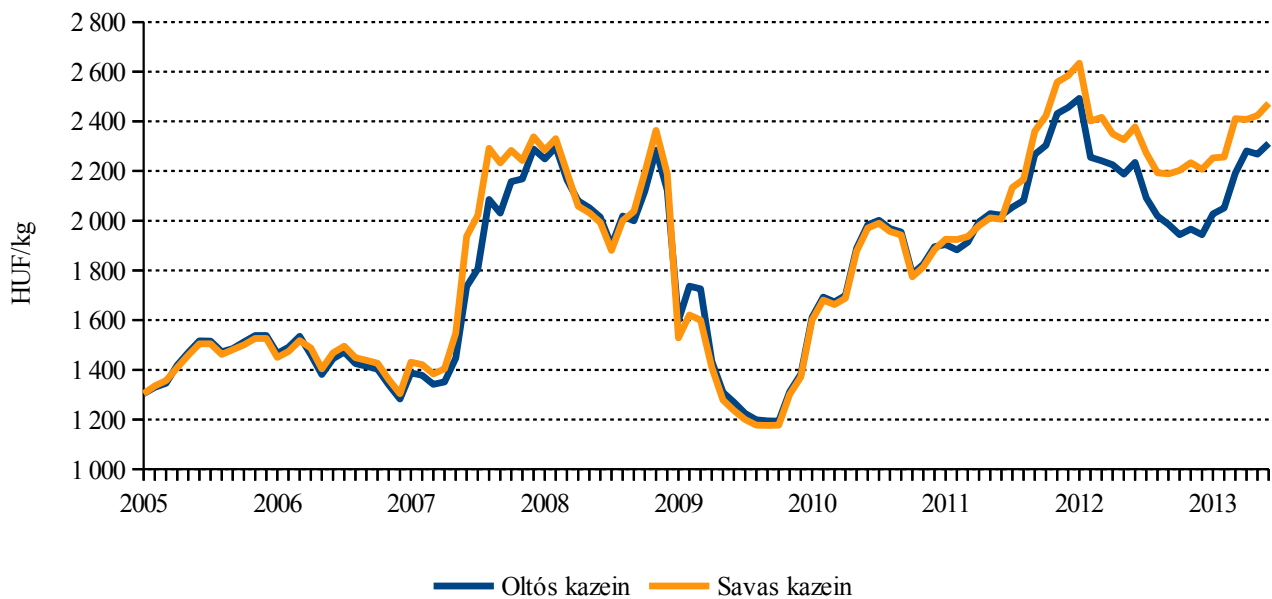
23. ábra: A tejsavófehérje-koncentrátum és a laktóz feldolgozó értékesítési ára az USA-ban

Megjegyzés: Az adatok a középső területekre és a nyugati partra vonatkoznak.

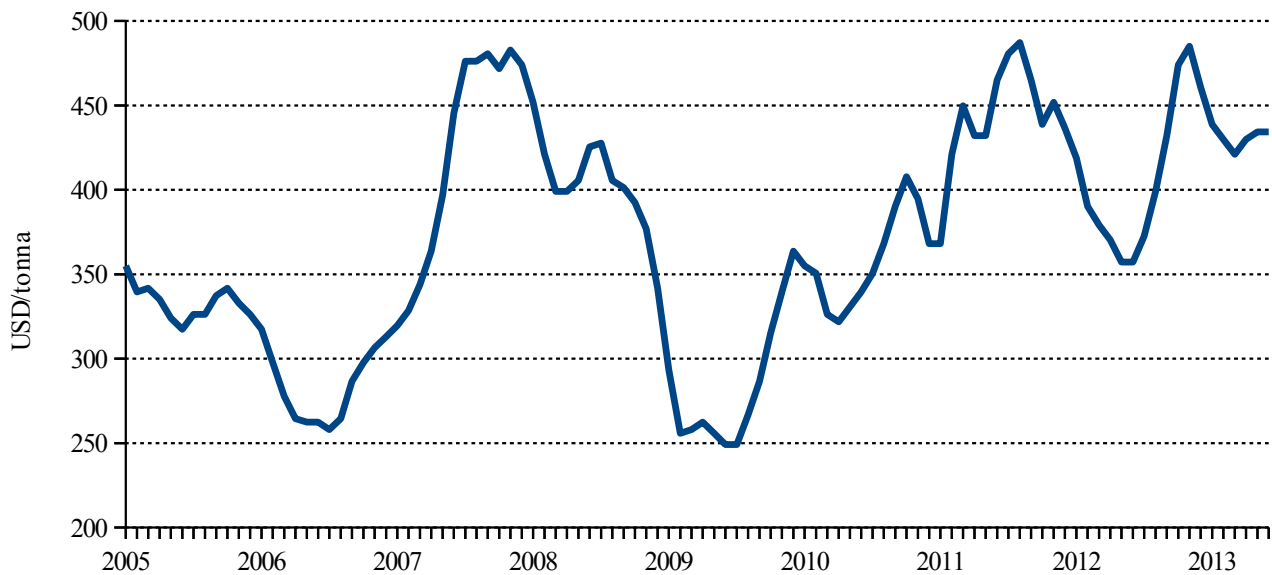
Forrás: USDA

24. ábra: A kazein feldolgozói értékesítési ára az USA-ban

Forrás: USDA

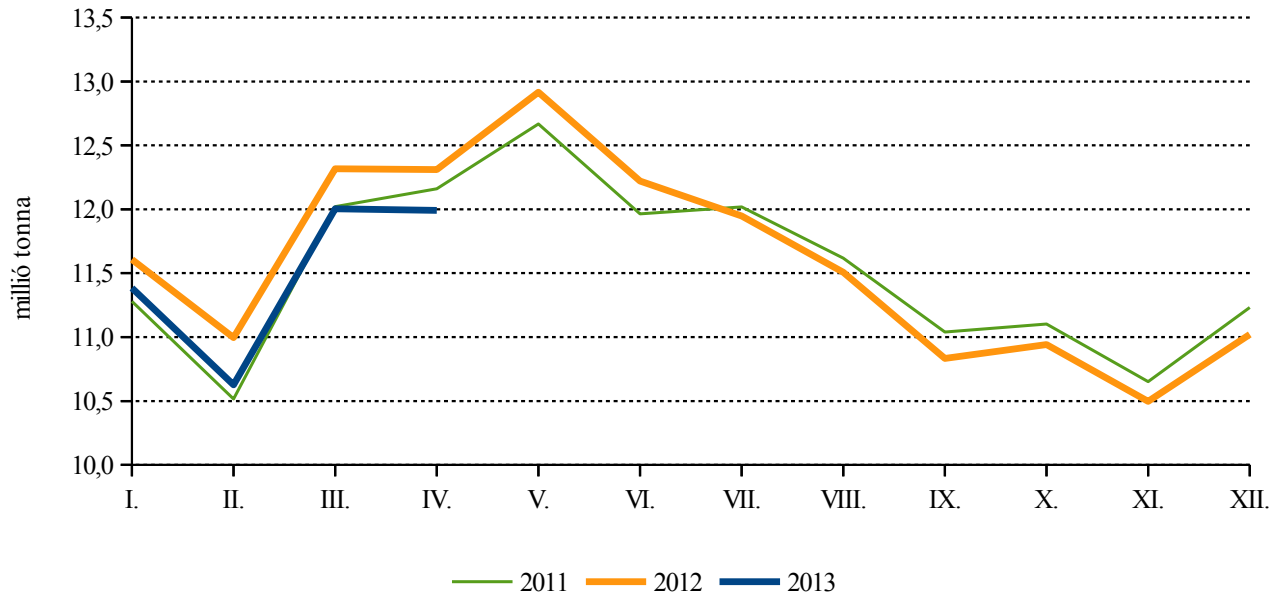
25. ábra: A nyerstej termelői ára az USA-ban

Forrás: USDA

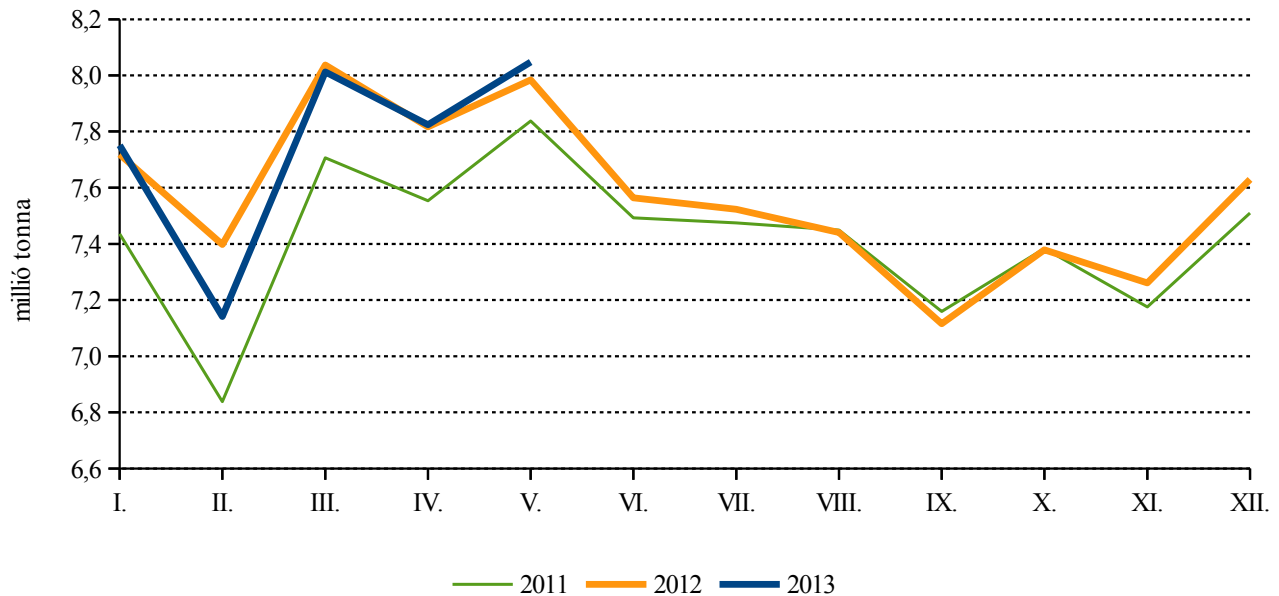
A tejtermelés és a tejfelvásárlás alakulása néhány országban

26. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej mennyisége

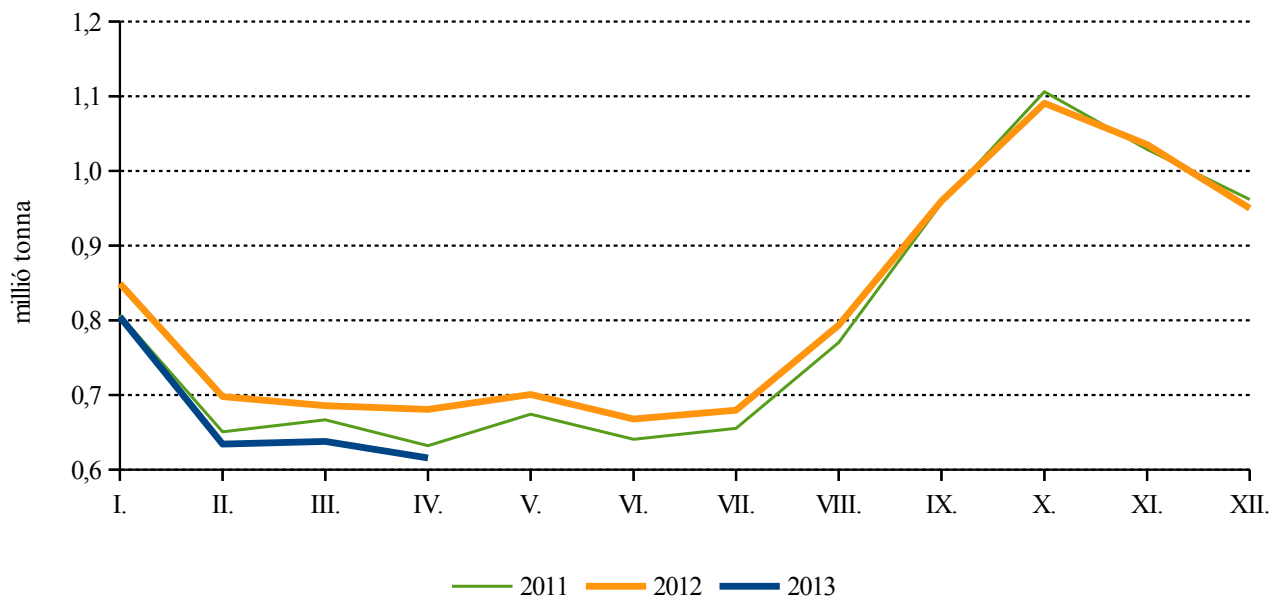
Forrás: Eurostat

27. ábra: Az Egyesült Államok tejtermelése

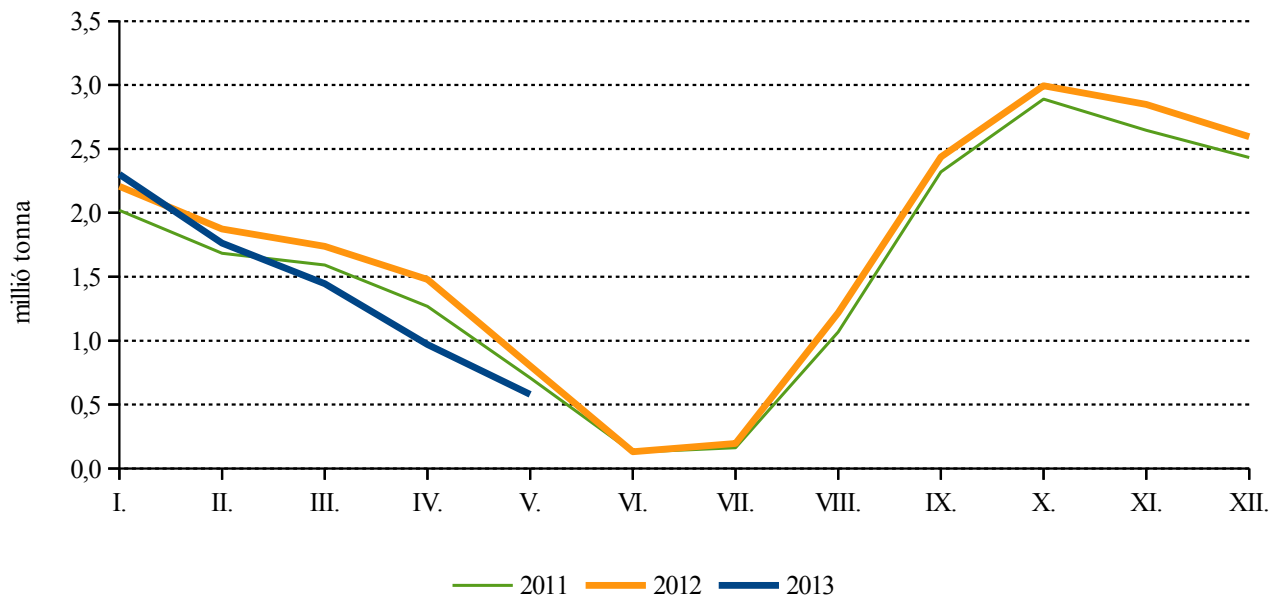
Forrás: USDA

28. ábra: Ausztrália tejtermelése

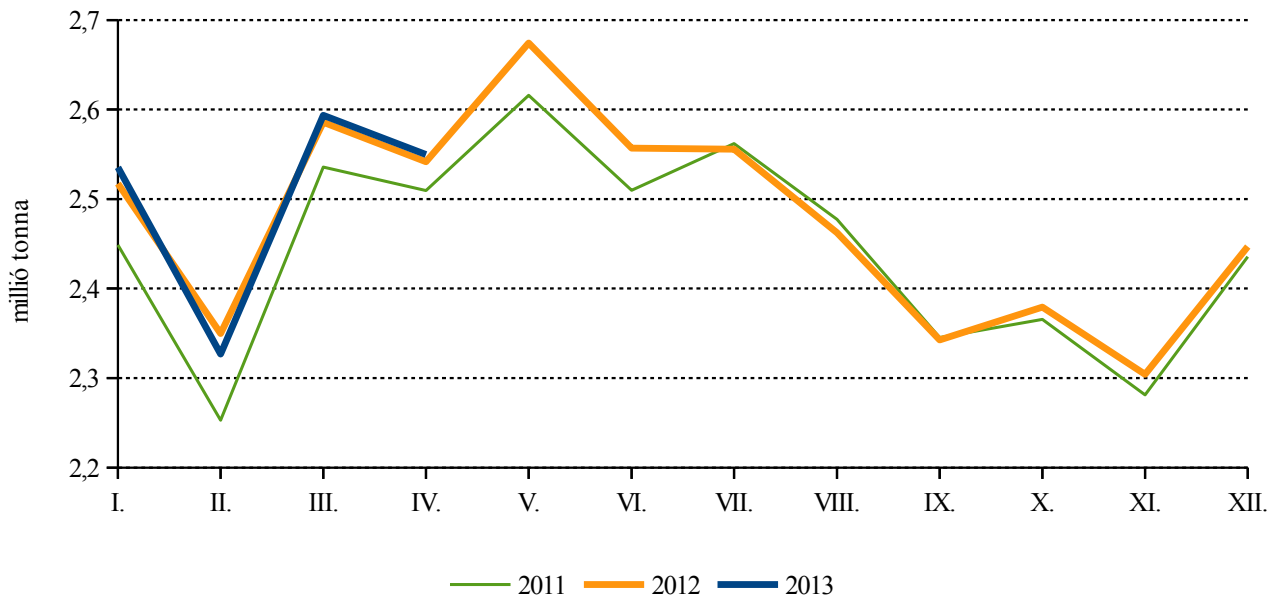
Forrás: Dairy Australia

29. ábra: Új-Zéland tejtermelése

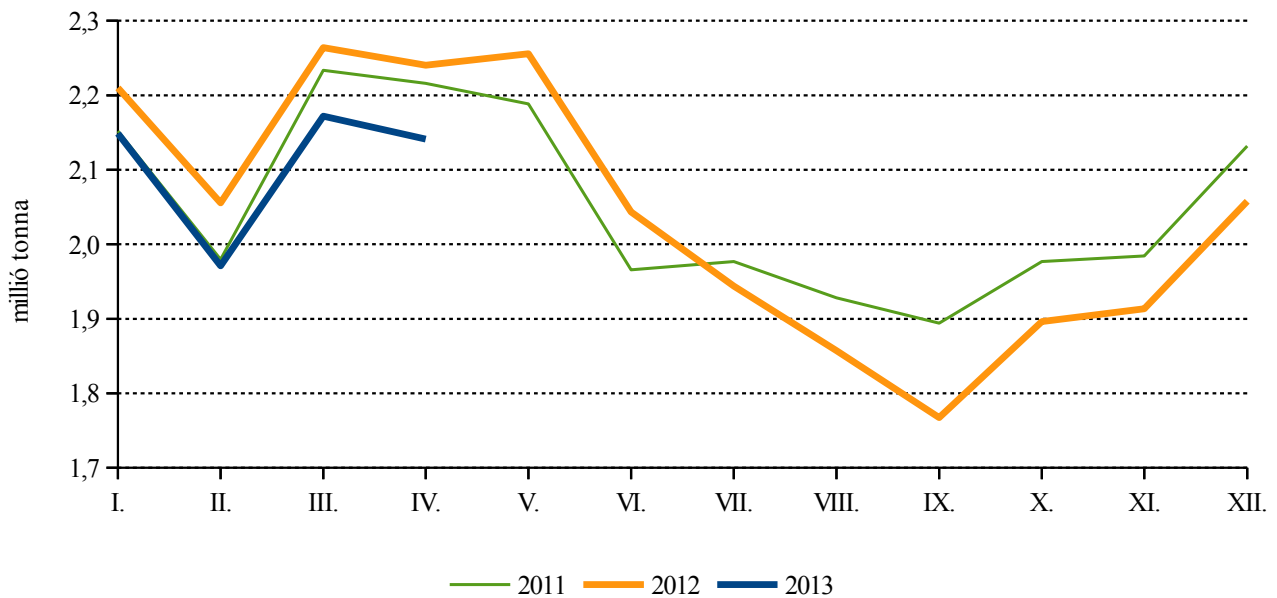
Forrás: DCANZ

30. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej mennyisége

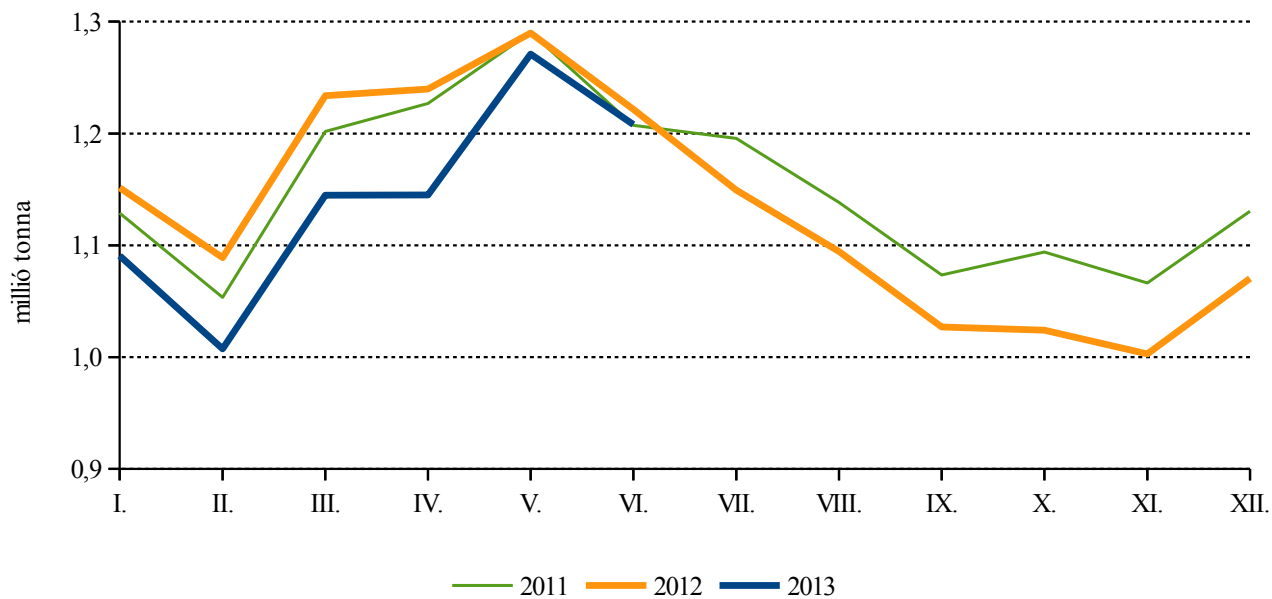
Forrás: BMELV – BLE

31. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej mennyisége

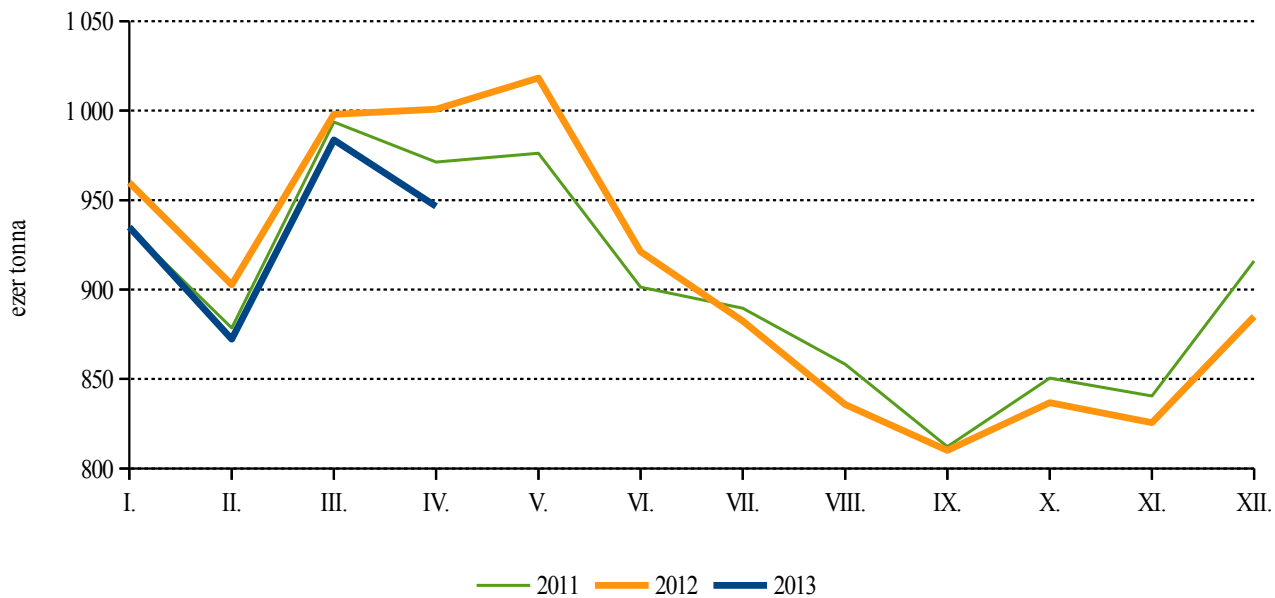
Forrás: FranceAgriMer/SSP – Agreste

32. ábra: Az Egyesült Királyságban felvásárolt nyerstej mennyisége

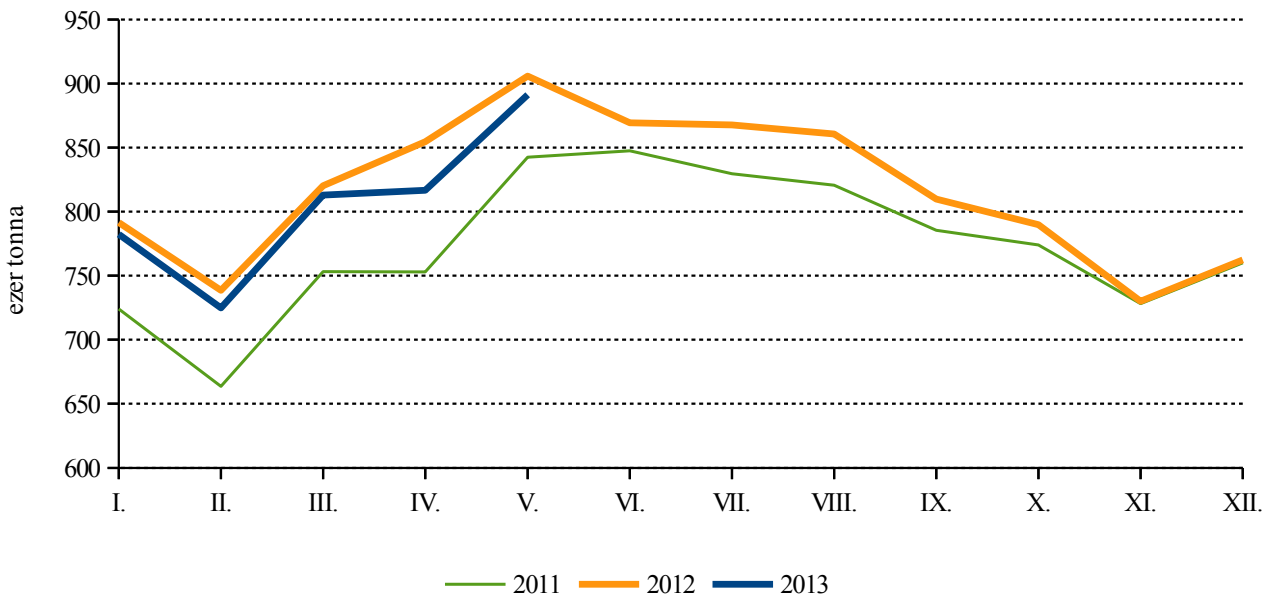
Forrás: DEFRA/RPA

33. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej mennyisége

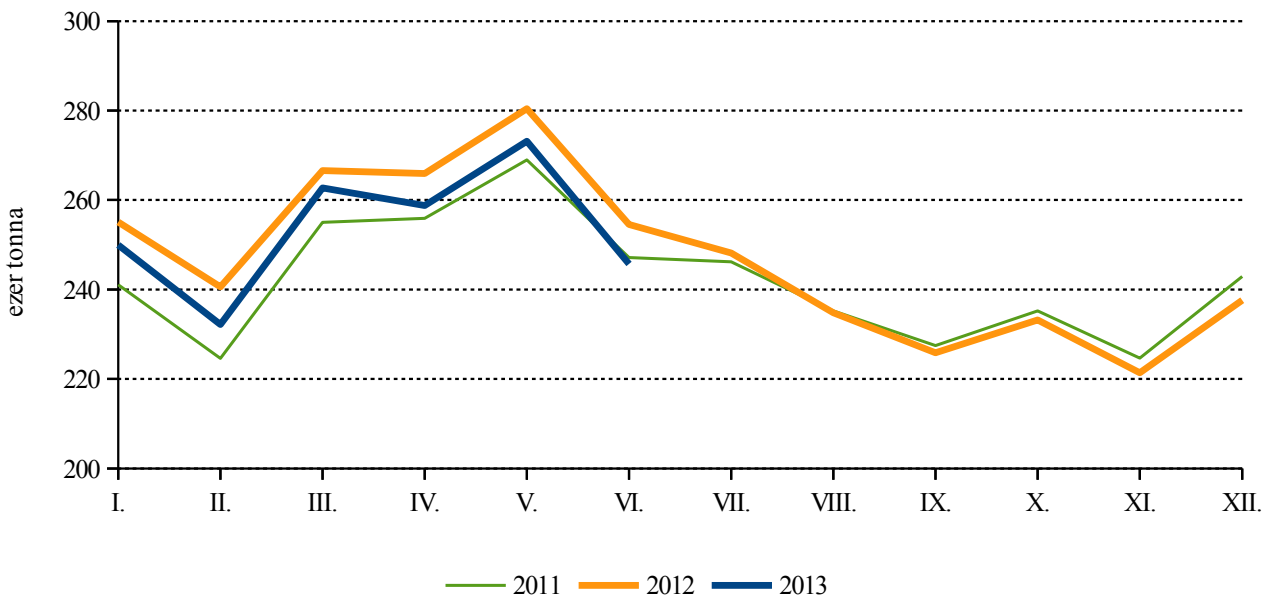
Forrás: AGEA – CLAL

34. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej mennyisége

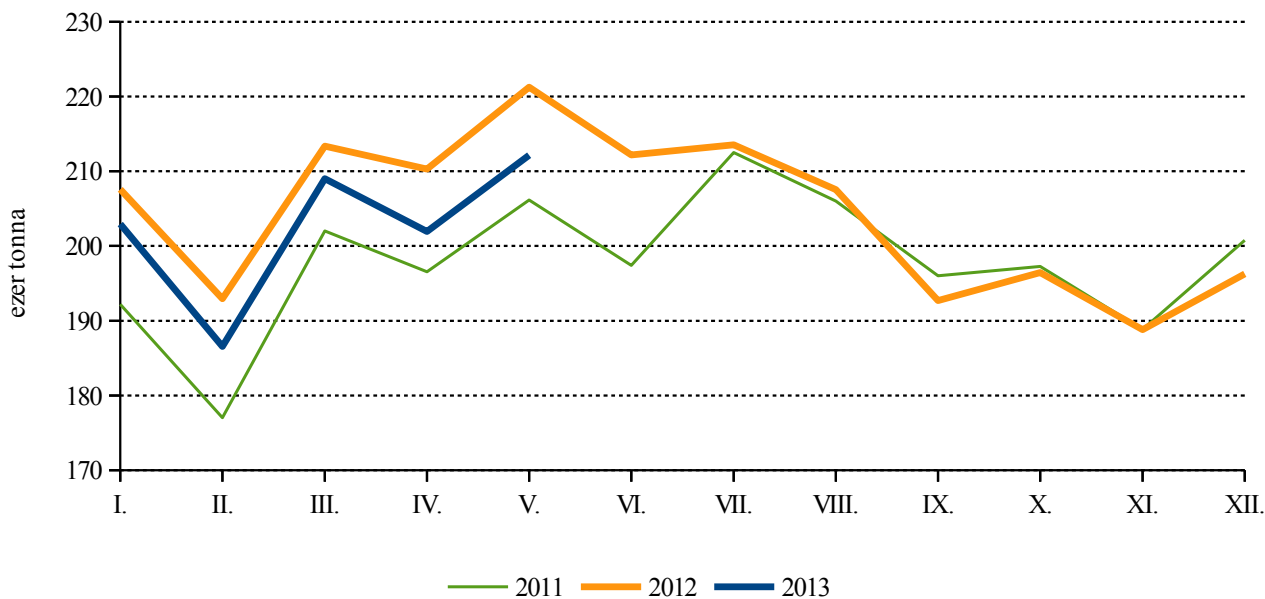
Forrás: GUS – ARR

35. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej mennyisége

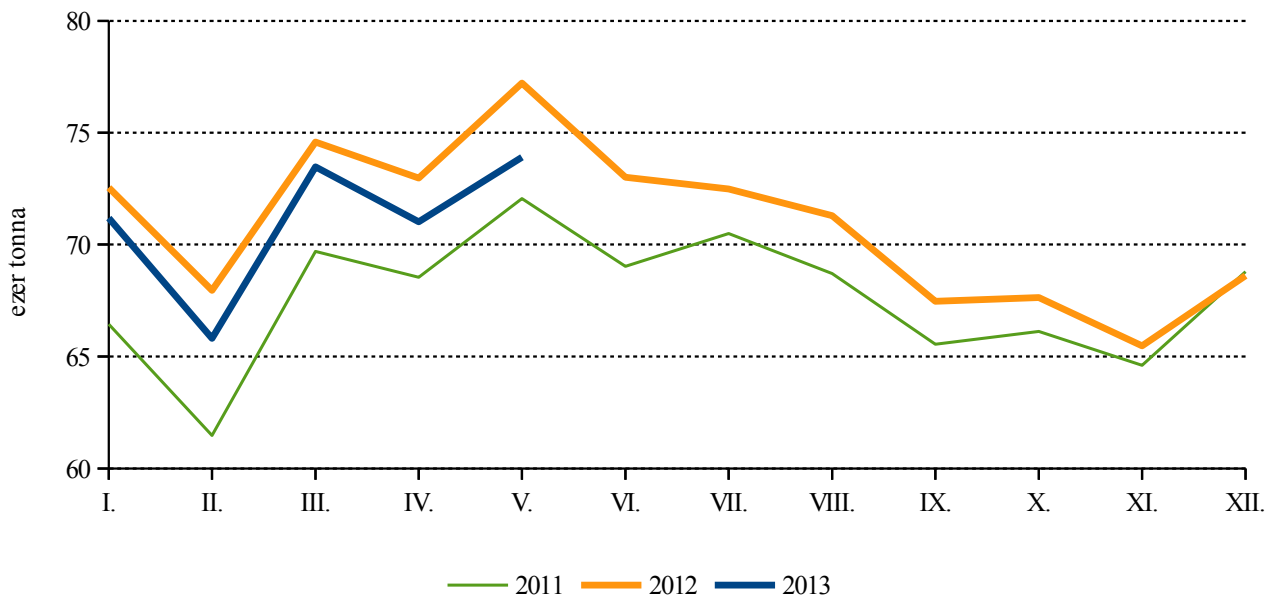
Forrás: AMA

36. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej mennyisége

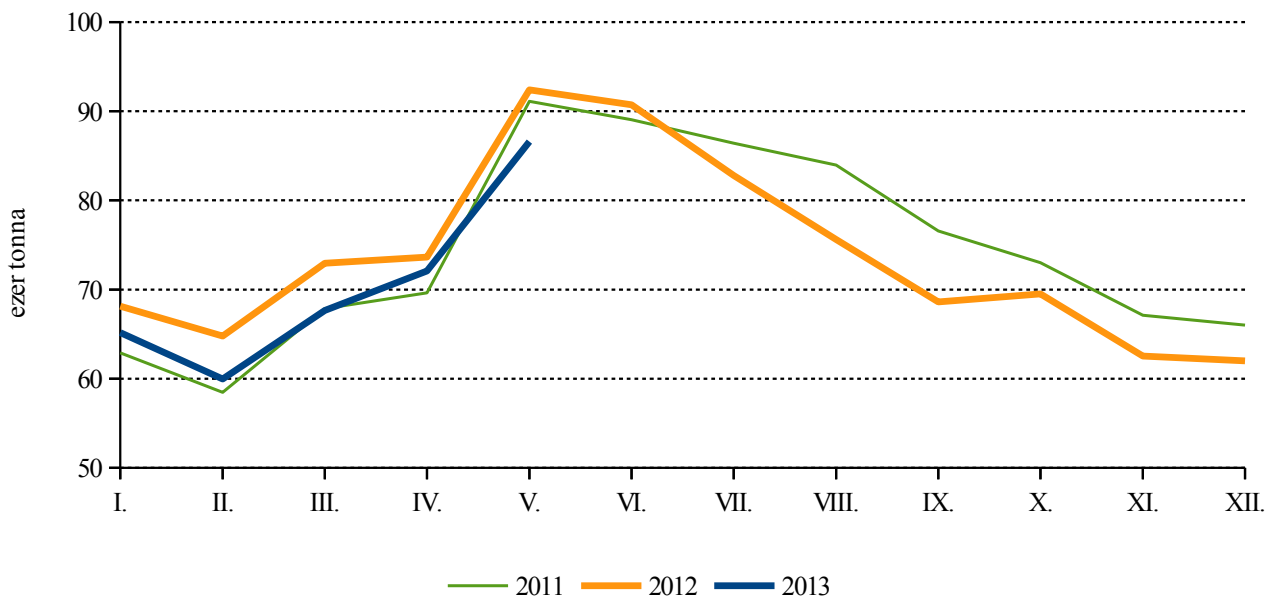
Forrás: MZCR

37. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej mennyisége

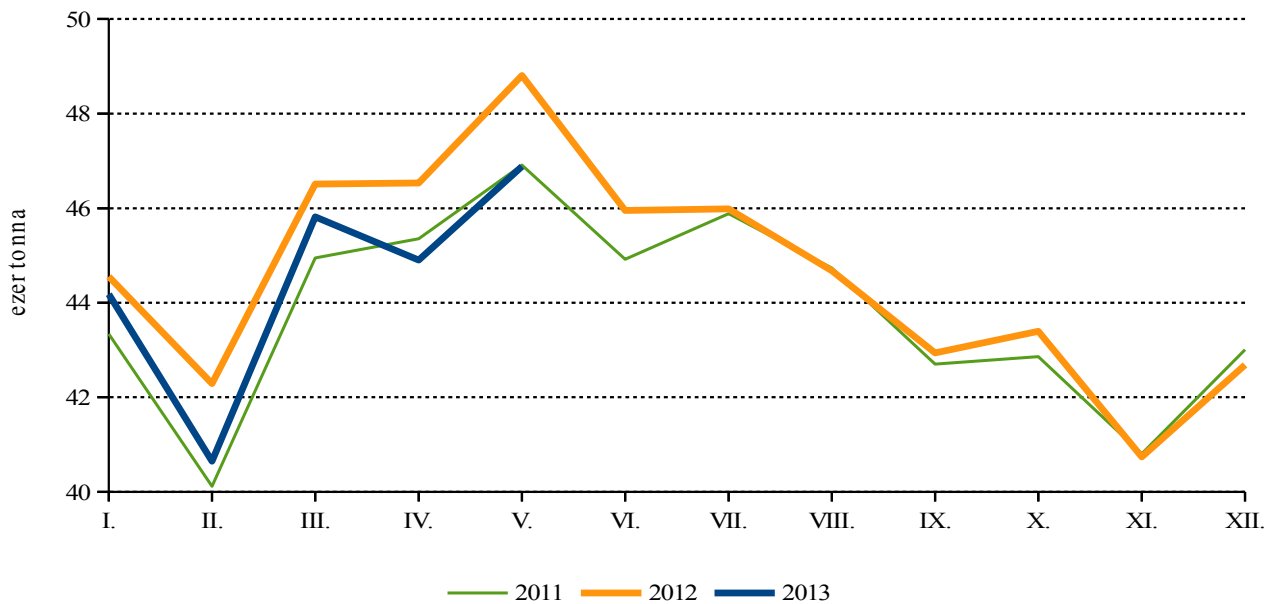
Forrás: PPA ATIS

38. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej mennyisége

Forrás: INSSE

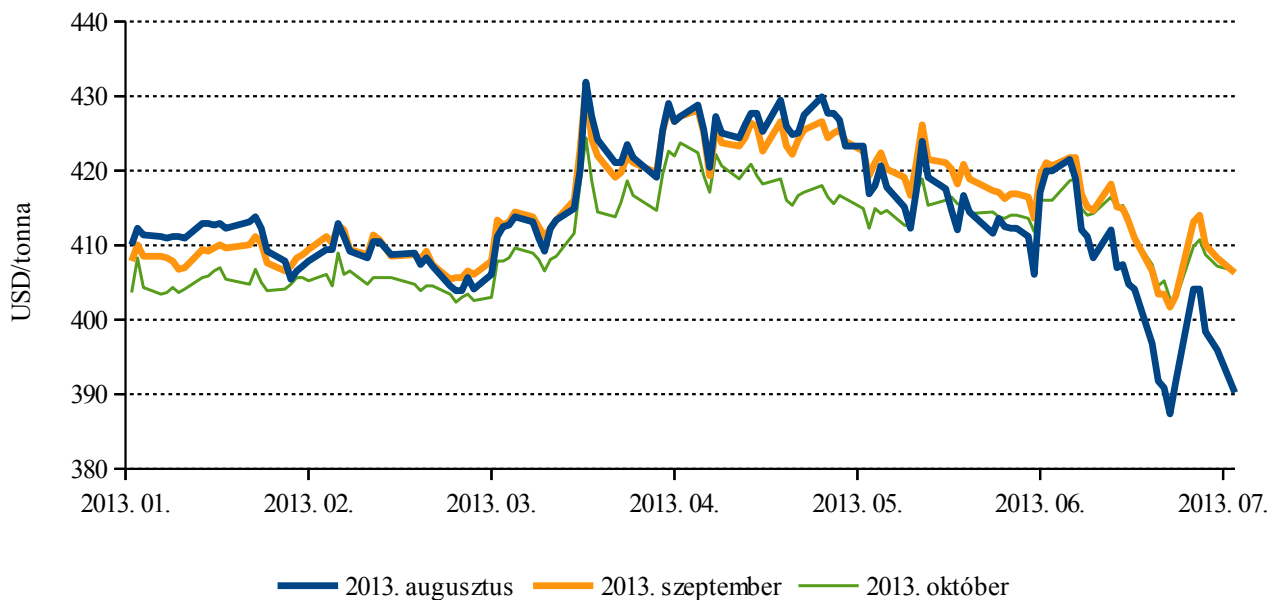
39. ábra: A Szlovéniában felvásárolt nyerstej mennyisége

Forrás: SURS

A tejtermékek határidős jegyzései

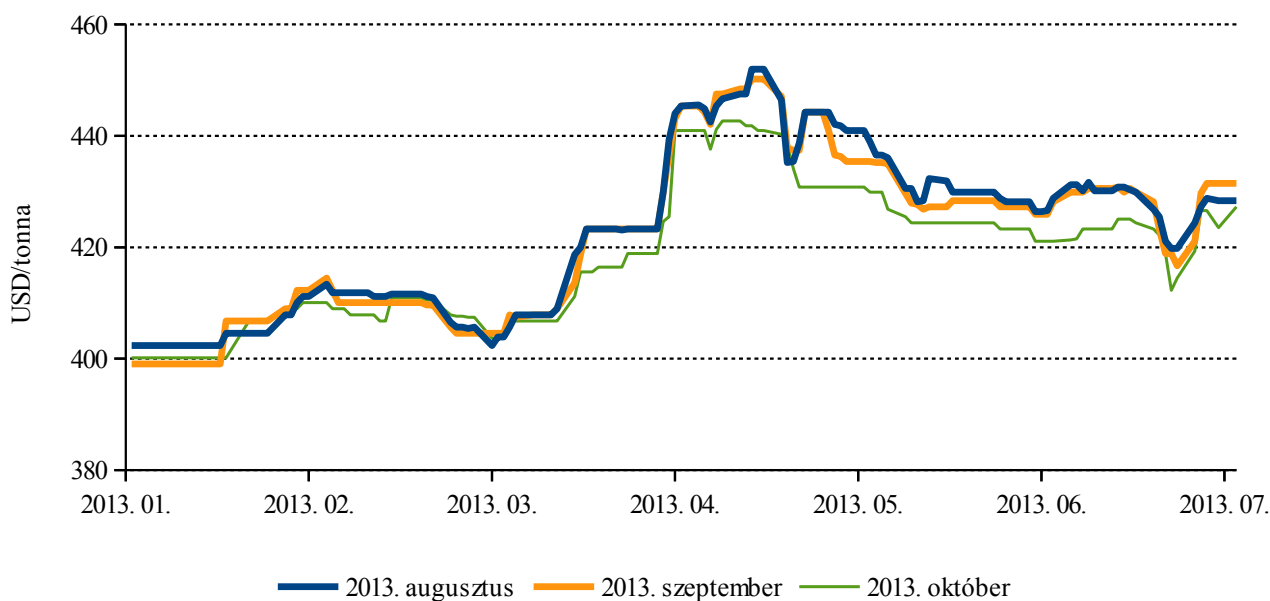
40. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} jegyzése a chicagói árutőzsdén

^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.

Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

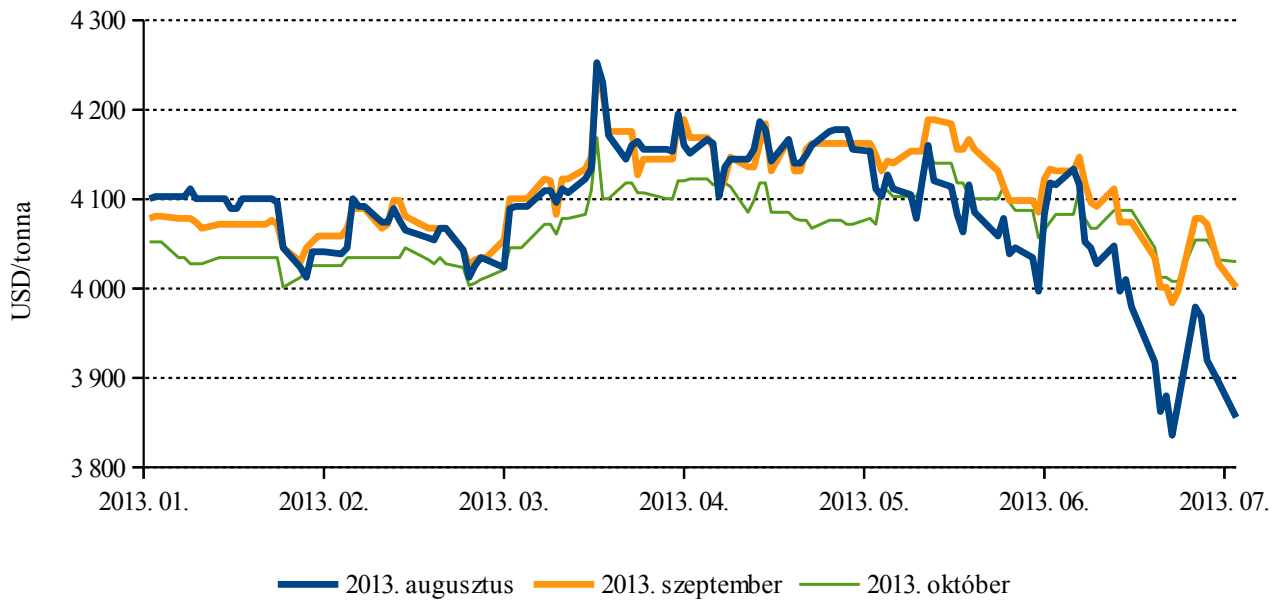
41. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} jegyzése a chicagói árutőzsdén

^{a)} A vaj és a tejpör előállításához felhasznált nyerstej.

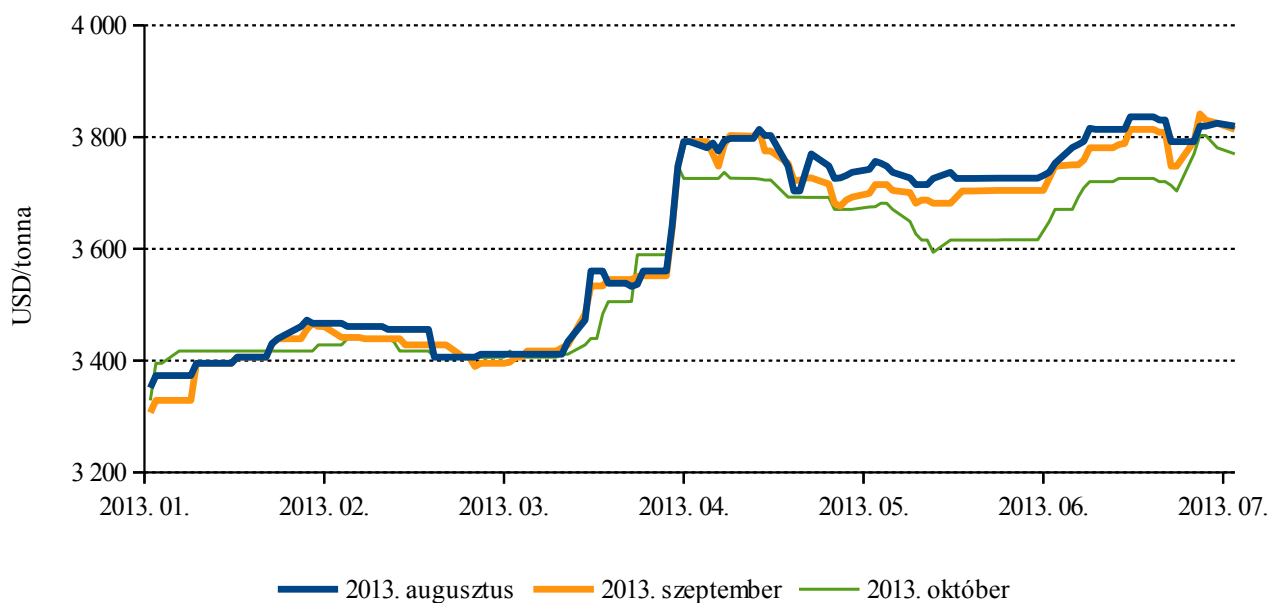
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

42. ábra: A sajt jegyzése a chicagói árutőzsdén

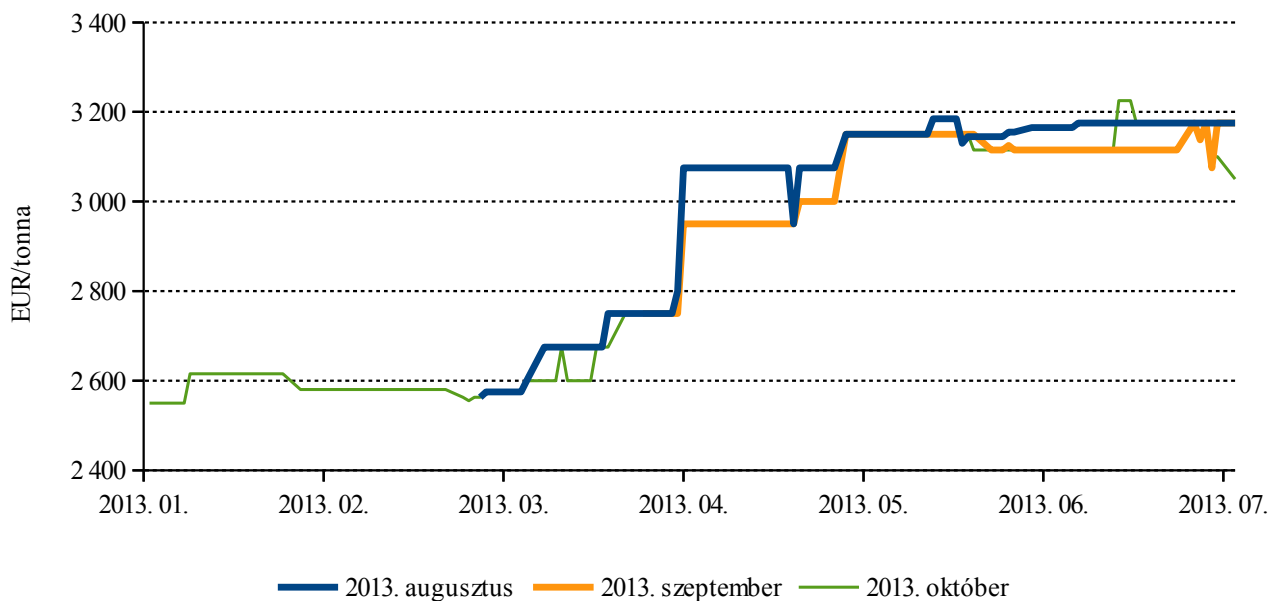
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

43. ábra: A sovány tejpor jegyzése a chicagói árutőzsdén

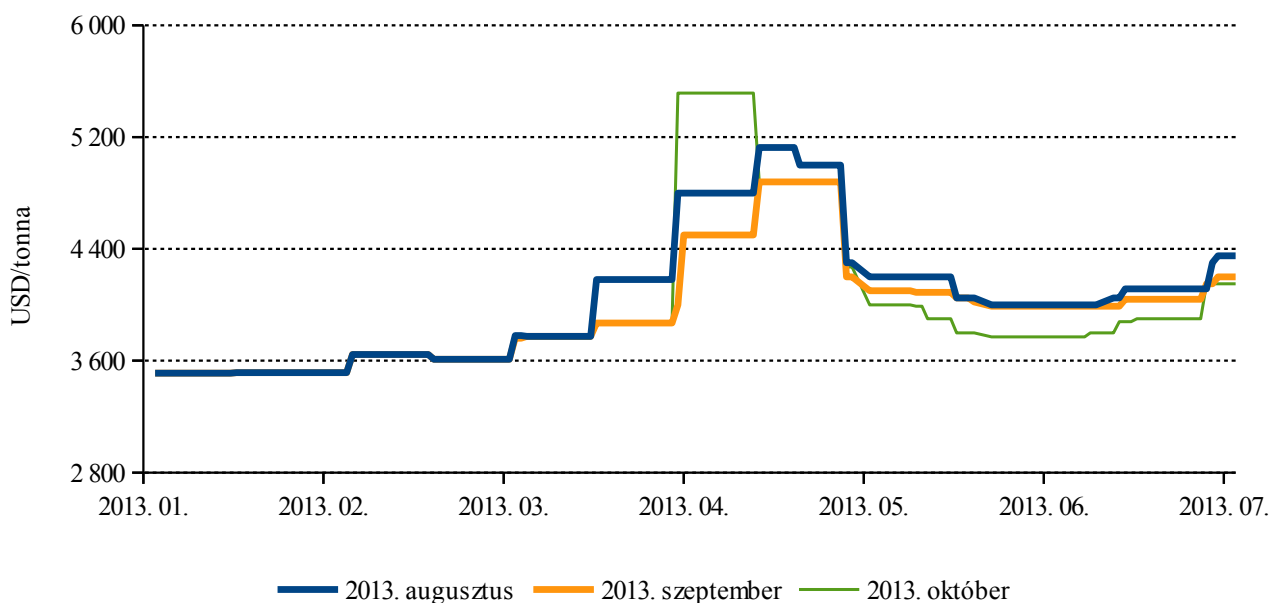
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

44. ábra: A sovány tejpör jegyzése a frankfurti árutőzsdén

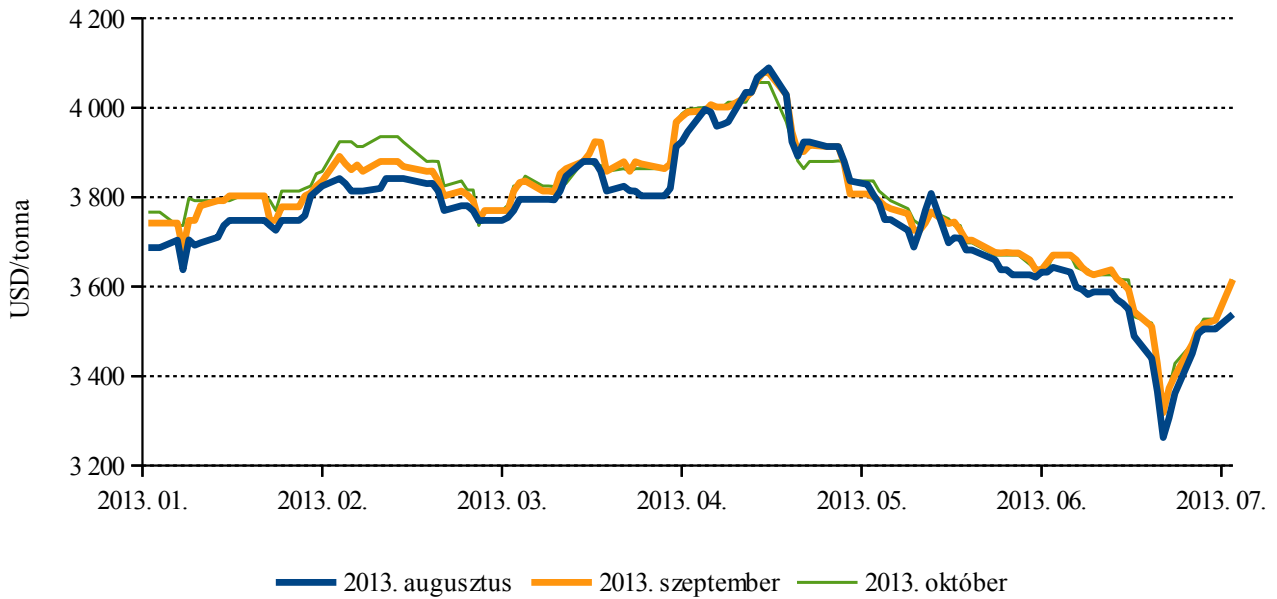
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

45. ábra: A sovány tejpör jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

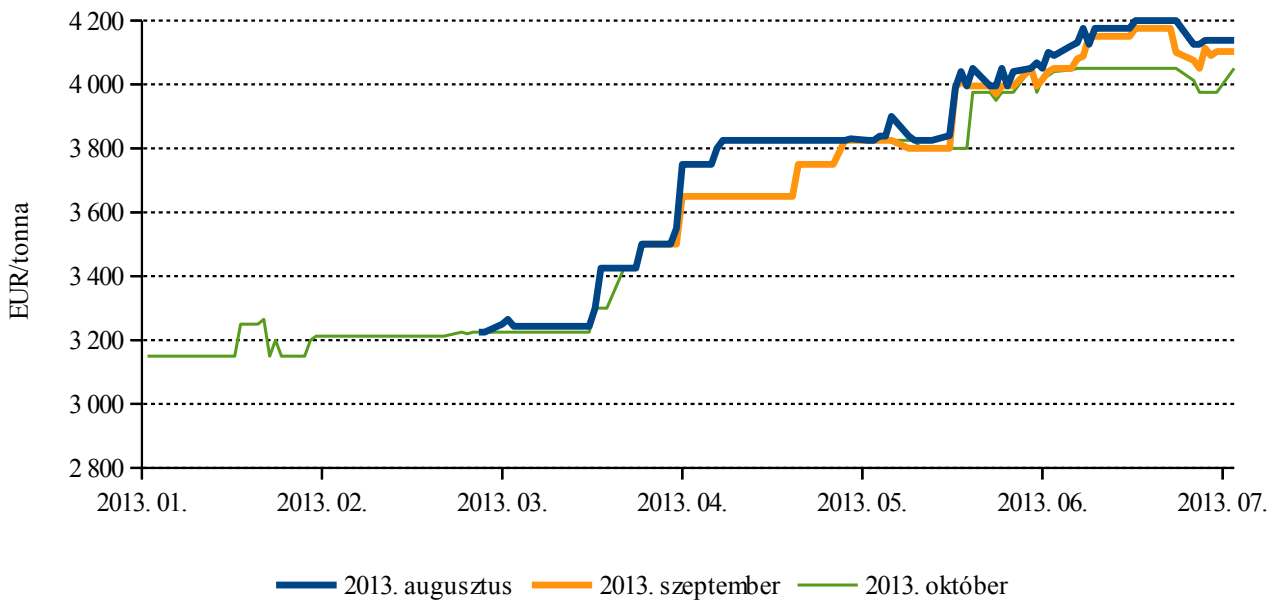
Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

46. ábra: A vaj jegyzése a chicagói árutőzsdén

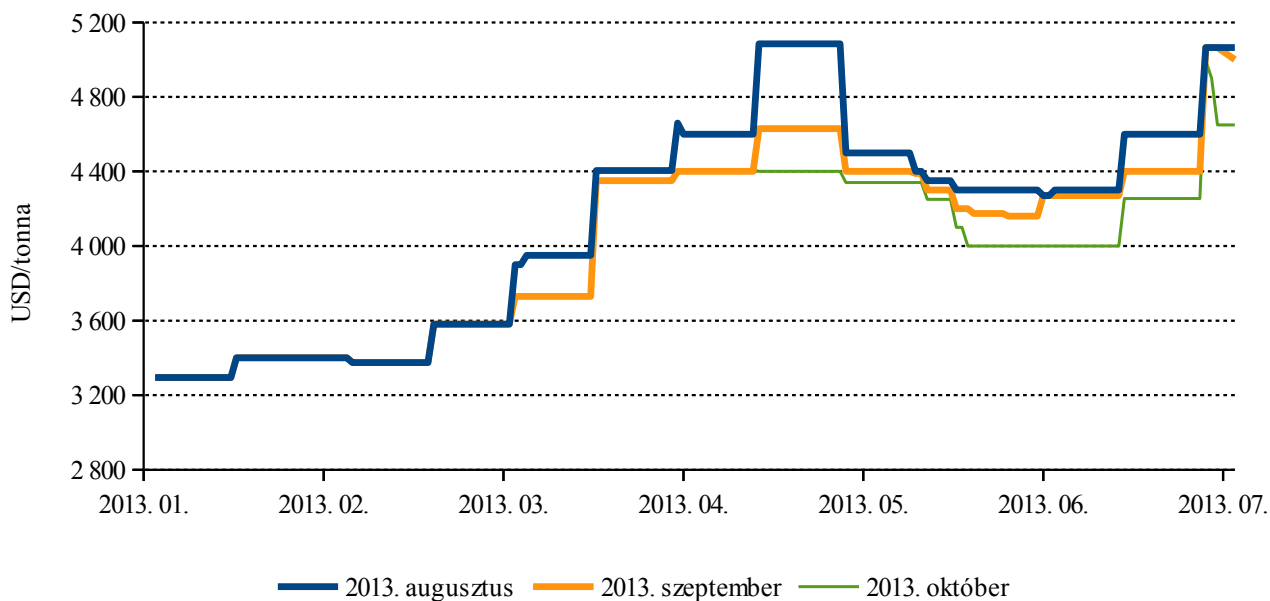
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

47. ábra: A vaj jegyzése a frankfurti árutőzsdén

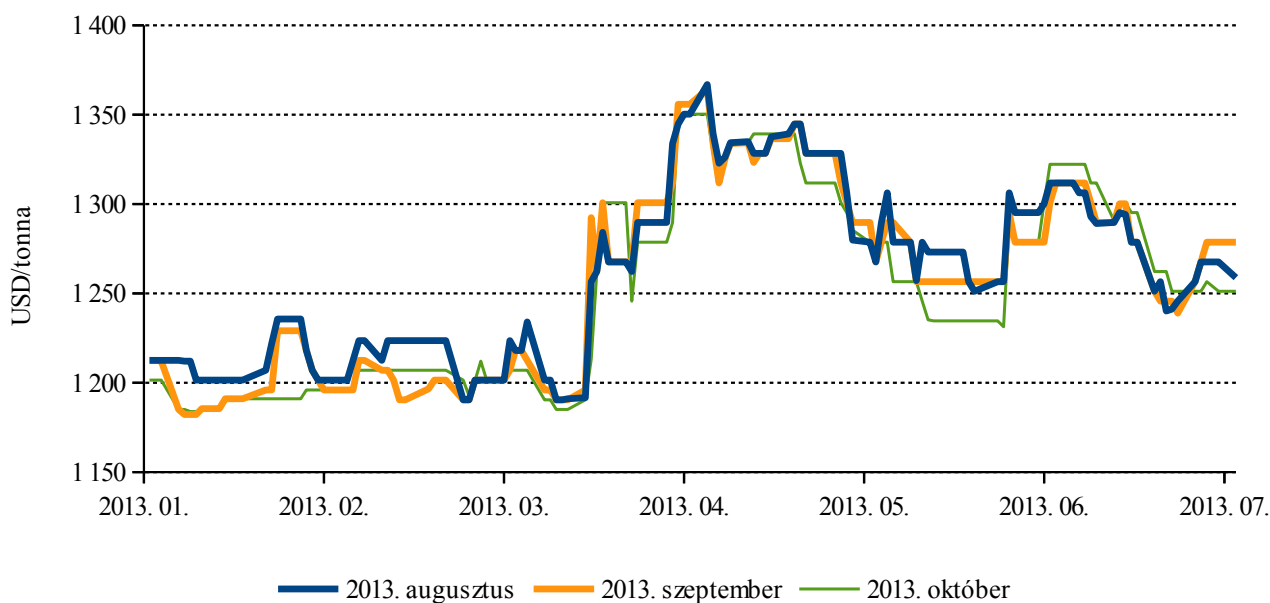
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

48. ábra: A vajzsír jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

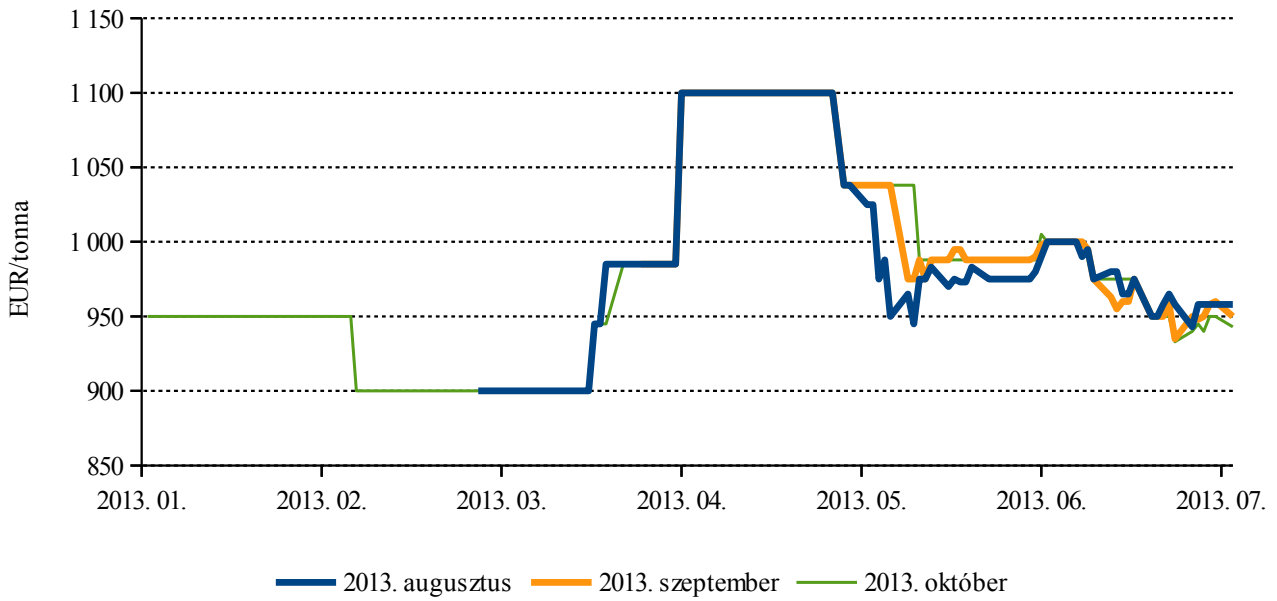
Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

49. ábra: A tejsavópor jegyzése a chicagói árutőzsdén

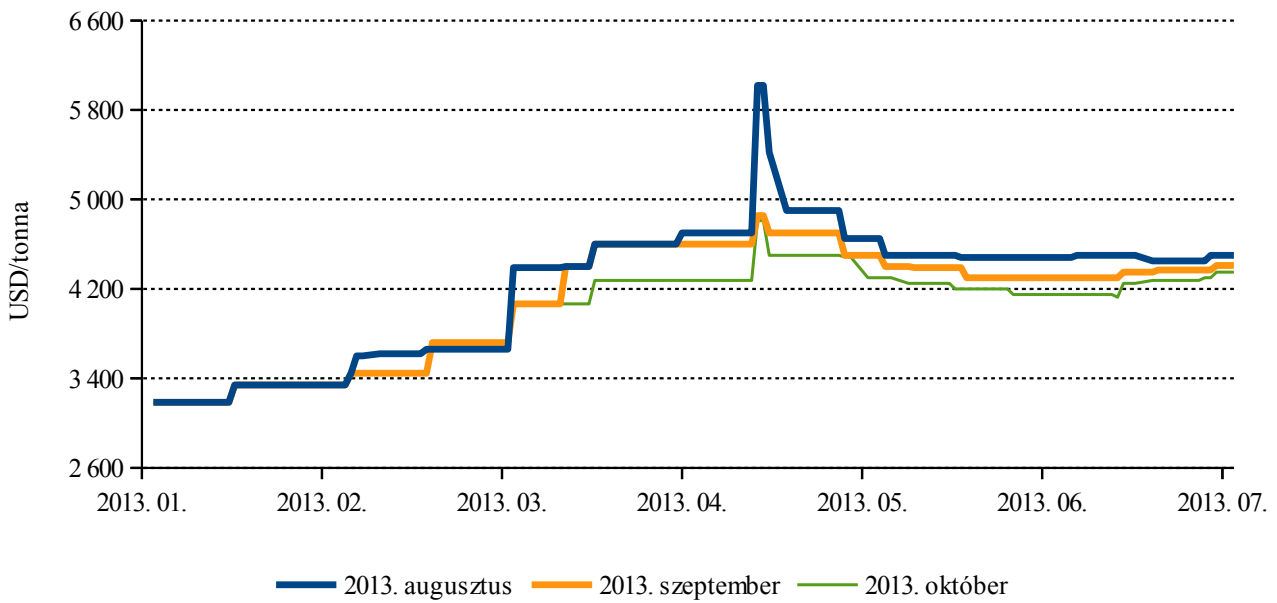
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

50. ábra: A tejsavópor jegyzése a frankfurti árutőzsdén

Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

51. ábra: A teljes tejpor jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

